

İlham Əliyevdən qlobal ədalət çağırışı

**Qoşulmama Hərəkatını
dünya düzəninin
yenidən formalaşmasında
fəal iştiraka səs-ləyən
Azərbaycan Prezidenti
BMT sistemində təcili
islahatları zəruri sayır**

Dünyanın 120 ölkəsi arasında səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasında və inkişafında mühüm siyasi platforma olan Qoşulmama Hərəkatı Azərbaycanın sədrliyi dövründə özünün ən uğurlu dövrünü yaşayır. Dünyada nüfuz getdikcə artan və regionda aparıcı aktora çevrilən ölkəmiz Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi 2019-cu ildən etibarən üç il müddətinə həyata keçirməyə başlayıb. Məhz uğurlu sədrliyi ilə Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyətinə mühüm töhfələr verdiyi üçün Azərbaycanın sədrliyi təşkilatın təmsilçisi olan ölkələrin yekdil rəyi ilə daha bir il - 2023-cü ilin sonunadək uzadılıb.

Dünyə isə Bakıda daha bir tarixi hadisə yaşandı. Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü öz işinə başladı. 70-ə yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçıları, o cümlədən 5 ölkənin - Bosniya və Herseqovina, Türkmənistan, Özbəkistan, İraq, Livianın prezidentləri, üç ölkənin - Kuba, Qabon, Tanzaniyanın vitse-prezidentləri, Əlcəzair və Keniyanın Baş nazirləri, müxtəlif ölkələrin yüksək səviyyəli nümayəndələri, həmçinin beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin qatıldığı Zirvə görüşü bir daha təsdiq etdi ki, bu gün Azərbaycan bir sıra beynəlxalq qurumlarda, sadəcə, üzv dövlət kimi təmsil olunmur, eyni zamanda bir çox qərarların qəbulunda və icrasında yaxından iştirak edir, həmçinin rəhbərlik etdiyi təşkilatın nüfuzunun daha da yüksəlməsi üçün mühüm addımlar atır.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının inkişafına güclü dəstək verir

Martın 2-də Bakıda Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Zirvə görüşündə iştirak edib.

Prezident İlham Əliyev Zirvə görüşündə iştirak edən Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Baş naziri Ayman Benabderrahmani, Keniyanın Baş naziri Uakyliif Musalia Mudavadini, Tanzaniyanın Vitse-prezidenti Filip İsdor Mpanqonu, Kuba Respublikasının Vitse-prezidenti Salvador Antonio Valdes Mesanı, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Ali Şurasının üzvü, Ras əl-Xeymə Əmirliyinin hakimi Əlahəzrət Şeyx Saud Bin Saqr Al Qasimini, Qabonun Vitse-prezidenti xanım Rouz Kristian Ossuka Rapondanı,

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş Assambleyasının 77-ci sessiyasının prezidenti Tsaba Körösini, Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri xanım Jelka Tsviyanoviç, İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşidi, Livianın Prezident Şurasının sədri Məhəmməd Yunis Əl-Mənfini, Türkmənistan Prezidenti Sərdar Bərdiməhəmmədovu, Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevi qarşıladı. Sonra birgə foto çəkdirildi.

Ölkələrimiz arasındakı siyasi əlaqələr möhkəm təməllər üzərində qurulub

İkitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur

Əlcəzair Azərbaycanla qarşılıqlı münasibətlərin hərtərəfli inkişafında maraqlıdır

Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq münasibətlər sistemində mühüm rola malikdir

"Metsamor" regionda böyük nüvə təhlükəsi yaradır

Uğurlu sədrliyin Bakı zirvəsi

Azərbaycan növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etdi

COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşünə maraqlı, rəsmi şəxslərin iştirakı bir daha göstərir ki, Azərbaycanın üçillik sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının nüfuzu artıb. Bütün bunlar həm də ölkəmizə, Prezident İlham Əliyevə olan etimadın, inamın göstəricisidir. Azərbaycanın global məsələlərin müzakirə olunduğu top-

lantıya növbəti dəfə evsahibliyi etməsi ölkəmizin dünyada həmrəyliyə verdiyi önəmli təzahürüdür.

Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının inkişafına güclü dəstək verir

Əvvəli 1-ci sah.

Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti **İlham Əliyev** tədbiri açaraq dedi:

- Zati-aliləri, hörmətli nümayəndələr, xanımlar və cənablar.

Sizin hamınızı Bakıda, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun sammit səviyyəli görüşündə ürkədən salamlayıram. Üç ildən bir qədər çox əvvəl elə həmin bu zalda Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi qəbul etdi. Qürurla deyə bilərəm ki, bu Hərəkat son bir neçə ildə beynəlxalq münasibətlərdə mühüm aktorlardan biri olub. Müzakirələrimizə başlamazdan əvvəl sizin diqqətinizi bir məqama cəlb etmək istəyirəm. Hamınız bildiyi kimi, bir neçə həftə bundan əvvəl Türkiyədə və Suriyada dağıdıcı zəlzələ baş verib. Müasir dövrün ən faciəli təbii fəlakətlərindən biri olan bu zəlzələ on minlərlə insanın həyatına son qoyub. Zirvə görüşünün bütün iştirakçılarını ayağa qalxmağa və həlak olanların xatirəsini birdəqiqətlik sükutla anmağa dəvət edirəm. Allah rəhmət eləsin! Sağ olun!

Bu dəhşətli fəlakətlə əlaqədar dərindən kədərləndiyimizi bildirir, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına başsağlığı verir, yarananların tezliklə sağlamlığını arzu edirik.

İndi isə müzakirələrə başlaya bilərik. İclası açmadan əvvəl onun gündəliyi təsdiq edilmişdir. Sammit səviyyəli görüşün ilkin gündəliyi nümayəndə heyətləri arasında yayılıb. Belə hesab edə bilərik ki, gündəlik barədə etirazlar yoxdur? Sağ olun! Beləliklə, sammit səviyyəli görüşün gündəliyini təsdiq olunmuş hesab edirəm. İndi isə mən Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi çıxış edəcəyəm.

Prezident İlham Əliyevin ÇIXIŞI

- Hörmətli dövlət və hökumət başçıları.

Hörmətli nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri.

Xanımlar və cənablar.

Mən sizin hamınızı Bakıda Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun pandemiyadan sonrakı bərpaya həsr olunmuş sammit səviyyəli görüşündə salamlayıram.

2019-cu ildə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinin yekdil qərarı ilə 2019-2022-ci illər üzrə Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi başladı. Sədrliyimizin müddəti yekdil qərarla daha bir il uzadıldı. Biz Azərbaycanın sədrliyinə göstərdikləri dəstəyə görə öz dövlətlərə minnətdarıq.

Qoşulmama Hərəkatının Sədri olaraq məqsədimiz ədalət və beynəlxalq hüququ müdafiə etməkdir. Pandemiyanın başlamasından dərhal sonra COVID-19-a qarşı qlobal səyləri səfərbər etmək təşəbbüsü ilə çıxış edən məhz Qoşulmama Hərəkatı oldu.

Biz 2020-ci ilin may ayında Qoşulmama Hərəkatının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində onlayn Zirvə toplantısının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürdük. Zirvə toplantısında məlumat bazası hazırlamaq üçün Qoşulmama Hərəkatının İşçi Qrupunun yaradılması qərar alındı. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı pandemiyaya ilə mübarizədə Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlə-

rin ehtiyaclarını müəyyən etmək üçün bu məlumat bazasına istinad edib.

Mən həmin Zirvə toplantısında BMT Baş Assambleyasının liderlər səviyyəsində xüsusi sessiyasının çağırılmasını təklif etmişdim. Bu təklif BMT-yə üzv dövlətlər arasında böyük dəstək qazandı.

Xüsusi sessiya 2020-ci ilin dekabr ayında keçirilib və tədbirdə 70-dən çox dövlət və hökumət başçısı çıxış edib. Xüsusi sessiyada beynəlxalq həmrəyliyin artırılmasının zəruriliyi vurğulanıb, Qoşulmama Hərəkatının koronavirusla mübarizədə liderliyi qəbul edilmişdir.

Biz bözi varlı ölkələrin həyata keçirdiyi "peyvənd millətçiliyi"ni xüsusilə pandemiya ilə mübarizədə ciddi maneə kimi qiymətləndirdik. Nəticədə Qoşulmama Hərəkatı bütün ölkələrin peyvəndlərdən ədalətli və vahid şəkildə istifadəsinə təmin etmək üçün 2021-ci ildə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında və BMT Baş Assambleyasında qəbul edilmiş iki qətnamənin təşəbbüskarı oldu.

Qoşulmama Hərəkatının pandemiyaya ilə mübarizə üçün qlobal səylərin səfərbər edilməsində liderliyi Hərəkatın nüfuzunu və məsuliyyətini bir daha nümayiş etdirdi.

Azərbaycan əksəriyyəti bizim Qoşulmama Hərəkatı ailəsinin üzvləri olan 80-dən çox ölkəyə koronavirusla bağlı ya ikitərəfli kanallar, ya da Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı vasitəsilə maliyyə və humanitar yardım göstərib.

Azərbaycan Hərəkatın institusional inkişafına güclü dəstək verir. Biz Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış etdik. Şöbənin ilk iclası 2022-ci ilin iyun ayında Bakıda keçirilib.

Bundan başqa, 2022-ci ilin iyulunda Şuşa Razılaşması əsasında Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatı yaradılıb. Təşkilatın daimi katibliyi Bakıda yerləşəcək.

Məqsədimiz institusional davamlılıq yaratmaq və Azərbaycanın sonrakı sədrliyi təhvil alacaq üzvlərə uğurlu miras qoymaqdır. 2021-ci ildə Belqradda keçirilən Yüksək Səviyyəli Yubiley Görüşündə mən Hərəkatın COVID-19-dan sonrakı dövrə bağlı mövqeyini formalaşdırmaq məqsədilə Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin yüksək səviyyəli görüşünün keçirilməsi

ideyasını irəli sürdüm. Bunu nəzərə alaraq mən bu Zirvə toplantısını çağırardım və inanıram ki, bu tədbir yeni meydana çıxan qlobal əhəmiyyətli məsələləri müzakirə etmək imkanı yaradacaq.

Son bir neçə onillikdə mövcud olan beynəlxalq təhlükəsizlik arxitekturası hazırda köklü dəyişikliklərə üz ləşir və multilateralizm təhlükə altındadır. Beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin aşınması beynəlxalq düzəni daha da təhdid edir.

Suverenliyin və ərazi bütövlüyünün pozulması, dövlətlərin daxili işlərinə müdaxilə halları daha çox müşahidə olunmaqdadır. Aparıcı beynəlxalq təşkilatların qərarları ya icra olunmur, ya da selektiv yənaşma və ikili standartlar tətbiq edilir.

Yeni dünya düzəni yenidən formalaşmaqdadır. İndi dünya "Soyuq müharibə"nin sona çatmasından bəri baş verən ən ciddi Şərq-Qərb qarşıdurmasının şahididir ki, onun fəsadları uzun illərdə keçirilmişdir. Biz, həmçinin Fransanın Afrika, Cənub-Şərqi Asiya və digər ərazilərdə Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan ölkələrə qarşı müstəmləkə keçmişinə, qanlı müstəmləkə cinayətlərinə, eləcə də soyqırım aktlarına görə üz istəməyə və məsuliyyətini etiraf etməyə çağırıraq.

Dünyada uzun illərdir müzakirə olunan digər mühüm məsələ BMT sistemində aparılan islahatlardır.

Təəssüf ki, bu gün biz neokolonializm meylinin artdığını müşahidə edirik. Tarixi müstəmləkələşdirmə prosesi nəticəsində yaranmış bu rüsvayçı səhifəsinin tamamilə aradan qaldırılması istiqamətində səylərimizi birləşdirməliyik.

Qoşulmama Hərəkatı Qəmə Adaları İttifaqının Fransanın müstəmləkə hakimiyyəti altında qalmaqda davam edən Mayot adası üzərində şəxsi suverenliyini həmişə güclü dəstəkləmişdir. Qoşulmama Hərəkatının təməl sənədində öks olunduğu kimi, biz Fransa hökumətini Yeni Kaledoniya xalqının və Fransanın dənizə qarşı icma və ərazilərindəki digər xalqların hüquqlarına hörmət etməyə çağırıraq. Fransanın Avropadan kənarında idarə etdiyi ərazilər fransız müstəmləkə imperiyasının iyərncə qalıqlarıdır.

Pandemiya "2030: Davamlı İnkişaf Məqsədləri"nin icra olunmasına mənfi təsir edib. Bundan əlavə, hədəflərə çatmaqda geriləmənin qarşısını almaq və 2030-cu il gündəliyinin icrasına vaxtında nail olmaq üçün qlobal səylər gücləndirilməlidir.

Bu məqsədlə biz BMT-nin COVID-19-dan sonra Qlobal Bərpa üzrə Yüksək Səviyyəli Panelinin yaradılmasını təklif etmişik. Bu parə üzrə istəməyə və məsuliyyətini etiraf etməyə çağırıraq. Dövlətlər arasında digər mühüm məsələ BMT sistemində aparılan islahatlardır.

BMT Təhlükəsizlik Şurası keçmiş xatırladı və indiki realığı əks etdirmir. Təhlükəsizlik Şurasının tərkibi genişləndirilməlidir ki, orada daha çox ölkə təmsil olunsun və coğrafi baxımdan daha ədalətli olsun.

Bir daimi yer Qoşulmama Hərəkatına verilməlidir və Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edən ölkə növbəli şəkildə bu yere sahib olmalıdır. Mən Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələri bu məsələ ilə bağlı məsləhətləşmələrə başlamağa və öz fikirlərini BMT-nin müvafiq komitəsinə təqdim etməyə çağırıram. Biz Təhlükəsizlik Şurasında Afrikaya da daimi yerlərin verilməsi fikrini dəstəkləyirik.

Pandemiya "2030: Davamlı İnkişaf Məqsədləri"nin icra olunmasına mənfi təsir edib. Bundan əlavə, hədəflərə çatmaqda geriləmənin qarşısını almaq və 2030-cu il gündəliyinin icrasına vaxtında nail olmaq üçün qlobal səylər gücləndirilməlidir.

Bu məqsədlə biz BMT-nin COVID-19-dan sonra Qlobal Bərpa üzrə Yüksək Səviyyəli Panelinin yaradılmasını təklif etmişik. Bu parə üzrə istəməyə və məsuliyyətini etiraf etməyə çağırıraq. Dövlətlər arasında digər mühüm məsələ BMT sistemində aparılan islahatlardır.

Biz suverenliyə, milli sahibliyə, bərabərliyə və qarşılıqlı mənafeyə hörmət prinsiplərini rəhbər tutan Cənub-Cənub əməkdaşlığını daha da gücləndirməliyik. Həmin gündəlik Cənub ölkələrinin özləri tərəfindən öz milli ehtiyac və prioritetlərinə uyğun olaraq təşkil edilib. Bu, kənarından məcburi qaydada qoyulmuş bir gündəlik deyil.

İqlim dəyişikliyi bəşəriyyət üçün digər bir təhdiddir və su qıtlığı, ərzaq çatışmazlığı və məcburi miqrasiya kimi ciddi problemlərə səbəb olur.

İnkişaf edən kiçik ada ölkələri daha çox diqqətləyicidir. Çünki onlar iqlim dəyişikliyinə təsirlərinə daha həssas olduqları üçün yer üzündən silinmə təhlükəsi ilə üzləşiblər.

COVID-19 pandemiyası dövründə olduğu kimi, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının ehtiyacı olan üzv ölkələrinə maliyyə və humanitar yardım göstərməyə davam edəcək. Mən burada iki qlobal çağırışı boyan edirəm. Bunlar Afrikanın və inkişaf edən kiçik ada dövlətləri-

nistan tərəfindən məqsədyönlü şəkildə dağıdılmış, bütün mədəni və dini abidələr talan və qarət edilmişdir. Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş əraziləri klassik urbisid, kultursid və ekosid nümunələridir. 2020-ci ilin sonundan etibarən Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələr daxil olmaqla, bir çox ölkədən minlərlə xarici diplomat, jurnalist, QHT üzvü və siyasətçi işğaldan azad Ermənistan tərəfindən törədilmiş vəhşiliklərin şahidi olmuşdur.

Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə öz maliyyə resursları ilə genişmiqyaslı yenidənqurma işləri aparır. Azərbaycan hökuməti 2021-2022-ci illərdə yenidənqurma işlərinə 4 milyard ABŞ dollarına yaxın pul xərcləyib. Bu il biz bu məqsəd üçün ən azı 1,7 milyard ABŞ dolları məbləğində vəsait ayırmağı planlaşdırırıq. Biz müasir şəhərsalma - "ağıllı şəhər", "ağıllı kənd" konsepsiyalarından istifadə edərək yeni şəhər və kəndləri sifirdən yaradıraq. Bu, milli hökumətlər tərəfindən postmünaqişə dövründə icra olunan nadir və daha öncə görünməmiş bir inkişaf və yenidənqurma modelidir.

Ermənistanın işğalına görə Azərbaycan dünyada mina ilə ən çox çirkəndirilmiş ölkələr arasındadır. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra, yəni 2020-ci ilin noyabr ayından bəri 300 azərbaycanlı mina partlayışı nəticəsində həlak olmuş və ya yaralanmışdır.

Ölkə üçün humanitar minatəmizləmənin böyük əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Azərbaycan hazırda xüsusi milli Dayanıqlı İnkişaf Məqsədinin müəyyən edilməsini nəzərdən keçirir. Azərbaycan Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri və minatəmizləmə fəaliyyəti arasında birbaşa əlaqə görür, çünki minalar yenidənqurma prosesini və keçmiş məcburi köçkünlərin geri dönməsini ləngidir. Azərbaycan minatəmizləmənin 18-ci Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi olması təşəbbüsünü fəal şəkildə təşviq edir. Biz Qoşulmama Hərəkatına üzv olan ölkələri bu təşəbbüsü dəstəkləməyə dəvət edirik.

Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin bir çoxunun mina və partlamalı hərbi sursatlarla ən çox çirkəndirilmiş ərazilərdə olduğu nəzərə alaraq, mən səsimizi qlobal miqyasda eşdirmək üçün Minaların Təsiri Məzə Qalması Ölkələrinin Həmfikirler Qrupunun yaradılmasını təklif etmək istəyirəm.

Münaqişənin bitməsindən qısa müddət sonra Azərbaycan sülh razılaşması üçün ərazi bütövlüyünün və suverenliyin tanınmasına əsaslanan beş əsas prinsipi Ermənistanla təqdim edib.

Bu fürsətdən istifadə edərək mən Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrə Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəkləməkdə, həmçinin 2020-ci və 2022-ci illərdə BMT Təhlükəsizlik Şurasında Azərbaycan əleyhinə birtərəfli və qərəzli bəyanatların qəbuluna imkan verməməkdə göstərdikləri qətiyyətə görə təşəkkür etmək istəyirəm.

Sonda isə sizi əmin etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin legitim maraqlarının müdafiəsi və Hərəkatın beynəlxalq arenada mövqeyinin güclənməsi üzrə səylərini əsirgəməyəcəkdir.

Təşəkkür edirəm.

Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının inkişafına güclü dəstək verir

Sonra BMT Baş Assambleyasının 77-ci sessiyasının prezidenti **Tsaba Körösi** çıxış edərək Zirvə görüşündə iştirak üçün davətə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi. Hazırda bəşəriyyətin dünyada yaşanan müxtəlif proseslərin, o cümlədən COVID-19 pandemiyasının ciddi təsirlərinə məruz qaldığını vurğulayan Tsaba Körösi bu problemlərin qarşısını almaq üçün qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından belə görüşlərin önəmli qeyd etdi. Bildirdi ki, pandemiya yaşadığımız əsrin ən böyük səhiyyə böhranıdır. Bu göstərdi ki, pandemiya yeganə çıxış yolu tək sərhədlər daxilində deyil, beynəlxalq səviyyədə həmrəylik inkişaf etdirilməlidir.

Azərbaycanın COVID-19-a qarşı mübarizə istiqamətində irəliləyən təşəbbüslərin önəmli vurğulayan Tsaba Körösi dedi: "Azərbaycan tərəfindən bununla bağlı irəliləyən təşəbbüslər, həmçinin peyvonlora vaxtında və ədalətli qaydada çıxış və əlaqənlilik da qarşılıqlı dostluq bir nümunəsidir. Qoşulmama Hərəkatı bu böhrana cavab vermək və pandemiyanın nəticələrini aradan qaldırmaq üçün global həmrəylik göstərərək təşəbbüslər irəliləyən sürüşdürüldü".

BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin baş direktoru **Tatyana Valovaya** Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi Antonio Quterresin adından çıxış edərək Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşünə evsahibliyinə görə Prezident İlham Əliyevə və Azərbaycanca minnətdarlığını ifadə etdi. XXI əsrdə çoxtərəfli əməkdaşlıq baxımından Qoşulmama Hərəkatının əhəmiyyətini daha da artırdığını vurğulayan T.Valovaya Hərəkatın dayanıqlı inkişaf, iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə və sülhün bərqərar olunması istiqamətində aktiv fəaliyyət göstərdiyini bildirdi. O, dünyada 6,5 milyon insanın ölümünə, bərabərsizliyin daha da güclənməsinə, böyük depressiyaya və işsizliyə səbəb olan pandemiyanın bir sıra sahələrdə, xüsusilə təhsilə sarsıdıcı təsirlər göstərdiyini qeyd etdi. Postpandemiyada dünyada əlaqələrin gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd edən BMT rəsmisi bu baxımdan institusional tədbirlərin görülməsinin vacib rol oynadığını bildirdi. Azərbaycanın irəliləyən təşəbbüsləri xüsusi vurğulayaraq dedi: "Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin parlamentləri arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə xidmət edən Parlament Şöbəsinin yaradılması ilə bağlı Azərbaycanın təşəbbüsü təqdirəlayiqdir. Azərbaycanın gənclər ilə iş sahəsində - 2022-ci ilin iyulunda Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Sammitinin keçirilməsi və Hərəkatın Gənclər Şöbəsinin təsis

olunması ilə bağlı təşəbbüslərini də təqdirəlayiq hesab edirik".

Daha sonra Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru **Tedros Adhanom Qebreyesusun** videomüraciətində Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyi münasibətilə təbriklərini çatdırdı. Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin pandemiya dövründə daha təhlükəsiz və sağlam sistemlərin qurulmasında Hərəkatın üzvlərinin kollektiv təcrübəsindən faydalanmaq çox zəruridir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı beynəlxalq səviyyədə pandemiya hazırlıq və cavab tədbirləri ilə bağlı sənədlərin qəbul olunması istiqamətində Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin sənədlərinin gücləndirilməsinə dair müraciət etdi. Tedros Adhanom Qebreyesus Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının maliyyələşdirilməsinə fəal qoşulmağın zərurətini və yerli istehsalın qurulmasına sərməyə qoyulmasının prioritet hədəflər olduğunu vurğuladı.

Zirvə görüşü işini plenar sessiya ilə davam etdirdi.

Özbəkistan Respublikasının Prezidenti **Şavkat Mirziyoyev** qeyd etdi ki, Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının beynəlxalq arenada rolu və nüfuzu əsaslı şəkildə artıb, bu mühüm platforma çərçivəsində ölkələr arasında çoxtərəfli əməkdaşlıq yeni səviyyəyə çatdırılıb. Pandemiya dövrünün çətinliklərinə baxmayaraq, həmrəylik və sıx birlik daha da möhkəmlənib. Təşkilatın tarixində ilk dəfə onun parlament və gənclər şöbələri yaradılıb.

Özbəkistan lideri xüsusi vurğuladı: "Bütün bu nailiyyətlər mənim hörmətli həmkarım İlham Heydər oğlunun böyük səyləri və təşəbbüsləri, üzv dövlətlərin maraqları naminə onun praktiki fəaliyyəti sayəsində mümkün olub".

Özbəkistan dövlətinin başçısı Azərbaycan Prezidentinin ölkə regionlarının bərpasına yönəlməli səmərəli səylərinə də diqqətli cavab verdi. Sözlərində dedi ki, burda tarixi ədalət, sosial-iqtisadi infrastruktur bərpası olub, yeni obyektlər ucaldılıb, əhali üçün əlverişli şərait formalaşmışdır.

Şavkat Mirziyoyev bir sıra təşəbbüslər irəliləyən sürüşdürüldü, o cümlədən 2030-cu ilə qədər olan dövrdə Sənday çərçivə proqramının əsas hədəflərinə nail olmaq üzrə Qlobal Platforma bazasında fəaliyyətin daha da gücləndirilməsinə, həmçinin Qoşulmama Hərəkatının monitorinq və elmi tədqiqatlar üzrə xüsusi şöbəsinin yaradılmasına da təklif etdi. Bu qurum Özbəkistanda yerləşəcək və Qoşulmama Hərəkatının sammitləri ətrafında müntəzəm olaraq təşkilatın iqtisadi forumlarını keçirəcək.

Özbəkistan Prezidenti BMT-də islahatlar məsələsinə toxunaraq bildirdi ki, Təhlükəsizlik Şurasında Qoşulmama Hərəkatının üzvlərinin daimi yeri olmalıdır.

Zirvə görüşündə iştirak üçün davətə görə Prezident İlham Əliyevə və Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü bildirdən İraq Prezidenti **Əbdülməlik Camal Rəşid** qlobal pandemiya dövründən sonrakı dövrdə infrastrukturun və xidmətlərin təkmilləşdirilməsinin, qida təhlükəsizliyinin təmin olunmasının vacibliyini diqqətə çatdırdı. Ölkəsində bu istiqamətlərdə atılan addımlardan bəhs edən dövlət başçısı bildirdi ki, İraq hökuməti iqlim dəyişikliyi məsələsinə də xüsusi önəm verir. İqlim dəyişikliyi sosial sabitliyə də birbaşa təsir göstərir. Ona görə də

bu istiqamətdə ictimai maarifləndiricilik daha da genişləndirilməlidir. İqlim dəyişikliyinə nəticələnən kollektiv şəkildə aradan qaldırılmalı və risklərin azaldılması istiqamətində addımlar atılmalıdır.

Ölkəsinin vaxtilə müharibələrdən, silahla toqquşmalardan, dağıntılardan, eyni zamanda insan ölümlərindən əziyyət çəkdiyini xatırladan Əbdülməlik Camal Rəşid qeyd etdi ki, sülh ancaq dialoq və əməkdaşlıq vasitəsilə mümkündür. Bu baxımdan İraq regional təhlükəsizlik, eyni zamanda global enerji təhlükəsizliyinə də töhfə verməyə hazırdır.

Qoşulmama Hərəkatının prinsiplərindən söz açan İraq Prezidenti dövlətlərin suverenliyinə və orazi bütövlüyünə qarşılıqlı hörmətini, təcavüzkar hərəkatlardan çəkinməsinə, digər ölkələrin daxili məsələlərinə müdaxilə etməməsinə, birgə sülh şəraitində yaşamağın və digər prinsiplərin bu gün də aktual olduğunu diqqətə çatdırdı.

Liviya Dövlət Təşkilatı Şurasının sədri **Məhəmməd Yunis Əl-Mənf** Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının inkişafına və beynəlxalq arenada onun nüfuzunun artmasına göstərdiyi səylərə və verdiyi töhfələrə, habelə bu təşkilatda uğurlu sədrliyinə görə təşəkkürünü bildirdi. O qeyd etdi ki, COVID-19 pandemiyası bəşəriyyət üçün beynəlxalq münasibətlərin çoxundan daha ciddi nəticələr doğurub. Prezident Şurasının sədri bütün dövlətləri Liviyada davam edən münasibətlərin həllinə və bu ölkənin inkişafına dəstək verməyə çağırıb. Məhəmməd Yunis Əl-Mənf ömürlü əməkdaşlıq bildirdi ki, Liviya qarşılıqlı münasibətlərin inkişafına yönəlməli birgə əməkdaşlığa sədaqətini saxlayır.

Türkmənistan Prezidenti **Sərdar Berdiməhəmmədov** koronavirus pandemiyasının nəticələrinin bütün

ölkələrin siyasi, iqtisadi və digər sahələrində inkişafına ciddi təsir göstərdiyini vurğuladı. Türkmənistan Prezidenti pandemiyanın nəticələrinin qısa müddətdə aradan qaldırılması üçün dövlətlərin öz səylərini birləşdirməsinin və bütün sahələrdə əməkdaşlıq inkişaf etdirməsinin önəmli qeyd etdi. Sərdar Berdiməhəmmədov bu məqsədlə fikir mübadiləsinin aparılması, ortaq mexanizmlərin müəyyənlişdirilməsi üçün birgə platformanın yaradılması təklifini irəliləyən sürüşdürdü. Dövlət başçısı üzv ölkələrin parlamentləri və aidiyyəti qurumları ilə yanaşı, elm və təhsil müəssisələrinin də bu prosesə cəlb olunmasının vacibliyini vurğuladı.

Prezident Sərdar Berdiməhəmmədov Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyinə, qarşıda duran hədəflərə nail olunması istiqamətində irəliləyən sürüşdürüldü. Qoşulmama Hərəkatının irəliləyən sürüşdürüldü. Qoşulmama Hərəkatının irəliləyən sürüşdürüldü.

Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri **Jelka Tsviyanoğlu** Zirvə görüşündə iştirak üçün davətə görə Qoşulmama Hərəkatının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. O, Qoşulmama Hərəkatının yarandığı zaman dünyaya lazım olan sülh, sabitlik və əməkdaşlıq kimi məsələlərin bu gün də aktual olduğunu saxladığını söylədi. Koronavirus pandemiyasının uzunmüddətli mənfəətli təsirlərə səbəb olduğunu deyən Jelka Tsviyanoğlu insan itkilərini, səhiyyə sistemində və digər sahələrdə yaranan çətinlikləri qeyd etdi. Həmçinin bildirdi ki, iqtisadi problemlər global səviyyədə və dövlətlərdə, xüsusilə yoxsul ölkələrdə daha mürəkkəb tənzümləməyə səbəb olub. Qoşulmama Hərəkatının rolunu təqdirəlayiq hesab edən Jelka Tsviyanoğlu Hərəkatın koronavirus pandemiyasının qarşısını almaq istiqamətində böyük səylər göstərdiyi

üzv dövlət kimi təmsil olunmur, eyni zamanda bir çox qərarların qəbulunda və icrasında yaxından iştirak edir. Dünyanın 120 ölkəsi arasında səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasında və inkişafında mühüm siyasi platforma olan Qoşulmama Hərəkatı isə məhz Azərbaycanın sədrliyi dövründə özünün ən uğurlu dövrünü yaşayır. Dünyada nüfuz getdikcə artan və regionda aparıcı aktora çevrilən Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi 2019-cu ildən etibarən üç il müddətinə həyata keçirməyə başlayıb. Azərbaycanın sədrliyinin COVID-19 pandemiyası dövründə təsadüf etməsinə baxmayaraq, dünya ölkələrinin əksəriyyətinin özünə qapandığı zamanda Bakı global liderlik rolunu özündə gördü, global problemin hədəsindən gəlmək üçün beynəlxalq həmrəylik və əməkdaşlıq təbliğ edən ilk dövlətlərdən oldu. Məhz Azərbaycanın sədrliyi ilə Qoşulmama Hərəkatı dünya ictimaiyyətinin pandemiya ilə mübarizədə səfərbər etdi. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2020-ci ilin mayında Qoşulmama Hərəkatının COVID-19 ilə mübarizəyə həsr edilən onlayn sammiti keçirildi. Həmin ilin dekabrında isə BMT Baş Assambleyasının pandemiya ilə mübarizəyə həsr edilən Xüsusi Sessiyası təşkil olundu. Bu sessiya pandemiya ilə mübarizə sahəsində ən global tədbir hesab olunur. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həm BMT Baş Assambleyasında, həm də BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında vaxtında qərarlaşdırılan təşəbbüslər dair qərarlar qəbul edildi.

Azərbaycanın sədrliyinin ən böyük uğurlarından biri də Qoşulmama Hərəkatının təsisatlanması məsələsidir. Ölkəmizin sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi və Gənclər Təşkilatı təsis olunub. Hərəkatın 61 illik tarixində ilk dəfə olaraq Şuşada Hərəkat üzv ölkələrin gənclərini birləşdirən Gənclər Təşkilatı yaradılıb.

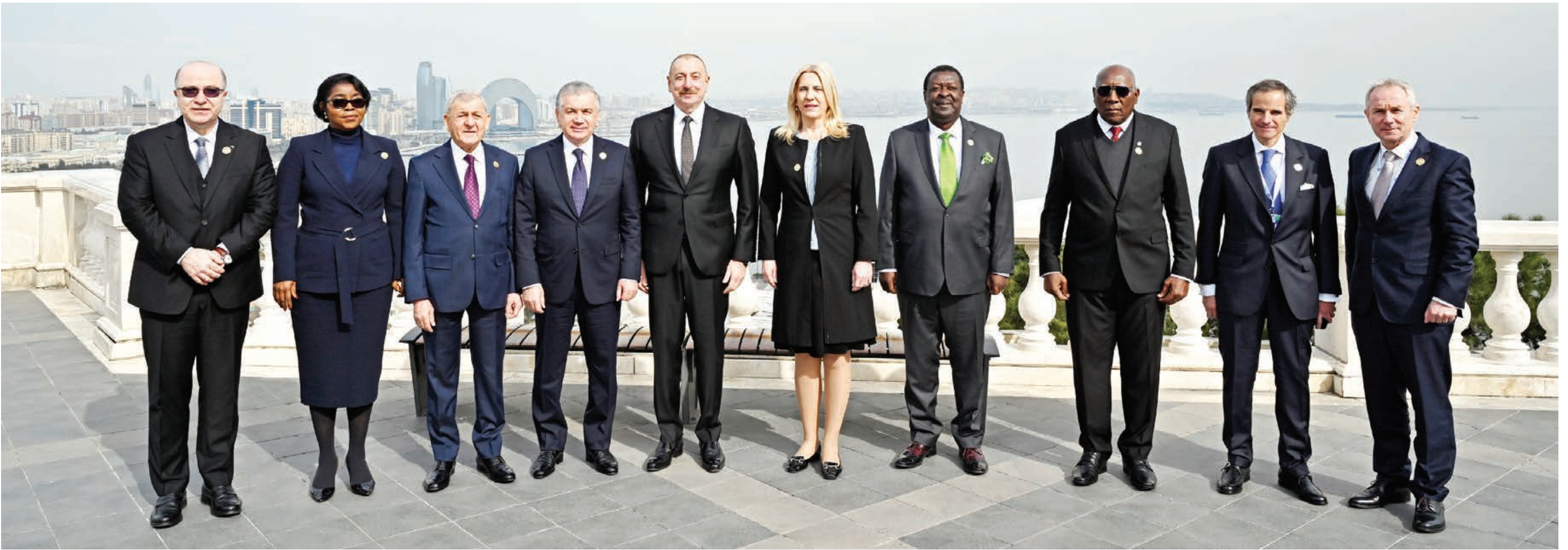
Bütün bunlarla yanaşı, Qoşulmama Hərəkatına üzvlük və sədrlik Azərbaycanca Ermonstanın təcavüzünə qarşı mübarizədə güclü beynəlxalq dəstək qazandı. Təsədüf deyil ki, 2020-ci və 2022-ci illərdə BMT Təhlükəsizlik Şurasında Azərbaycana qarşı irəliləyən sürüşdürüldü. Qoşulmama Hərəkatının irəliləyən sürüşdürüldü.

Qoşulmama Hərəkatı ölkələrinin Azərbaycanca təminatının nəticəsidir ki, üzv dövlətlərin yekdil rəyində əsasən, ölkəmizin təşkilat sədrliyi daha bir il, yəni 2023-cü ilin sonuna kimi uzadılıb. Bu gün Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü bir daha onu göstərir ki, Azərbaycanın təşkilatın fəaliyyətinə mühüm töhfələr verir. Eyni zamanda Azərbaycanın növbəti dəfə global məsələlərin müzakirə olunduğu mühüm toplantıya evsahibliyi etməsi ölkəmizin multilateralizm və global həmrəylik verdiyi önəmli təzahürüdür.

Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü

Prezident İlham Əliyevin adından Zirvə görüşünün iştirakçılarının şərəfinə ziyafət verilib

Martın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşündə iştirak edən dövlət və hökumət başçıların, beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin şərəfinə ziyafət verilib.

Qoşulmama Hərəkatının Təmas Qrupunun Bakı Zirvə görüşü işini plenar sessiyalarla davam etdirib

Martın 2-də Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü işini plenar sessiyalarla davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun sədrliyi ilə keçirilən sessiyada övvəlcə Kuba Respublikasının vitse-prezidenti Salvador Antonio Valdes Mesa, Qabonun Vitse-prezidenti xanım Rouz Kristian Ossuka Raponda, Tanzaniyanın Vitse-prezidenti Filip İsdor Mpanqo, Efiopiya Baş nazirinin müavini Demeke Mekonnen Hassen çıxış edərək tədbirin əhəmiyyətini vurğulayıb, qarşıda dayanan problemlərin həlli istiqamətində söylərin birləşdirilməsinin vacibliyindən danışıblar.

Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Baş naziri Ayman Benabderrahman Qoşulmama Hərəkatının əhəmiyyətini diqqət çəkərək, ölkənin bütün dövlətlərlə əməkdaşlıq etməyə və yeni işlər üçün addımlar atmağa hazır olduğunu bildirib.

Serbiya Baş nazirinin birinci müavini - xarici işlər naziri İvitsa Daçiç ölkəsinin Azərbaycanın təşəbbüslərini dəstəklədiyini bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycanın Afrikada inkişaf etməkdə olan ada dövlətlərinə görə atdığı addımlar təqdirləyicidir.

Sonra Belarus Baş nazirinin müavini İqor Petrişenko Qoşulmama Hərəkatında uğurlu sədrliyə görə Azərbaycanı və Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib. O deyib ki, Azərbaycanın uğurlu sədrliyi sayəsində Qoşulmama Hərəkatı böyük qüvvəyə çevrilib.

Qırğız Respublikası Nazirlər Kabineti sədrinin müavini Bakıt Torobayev bütün ölkələri sülhə və əmin-amanlığa çağırıb. Vurğulayıb ki, dünyada sülh və sabitlik təmin edilməli, beynəlxalq təhlükəsizlik bərqərar olmalıdır.

Sonra Malinin Baş naziri Abdulay Maiqa, Küveytin xarici işlər naziri Şeyx Səlim Abdulla Əl-Cabir Əl-Sabah, Uqandanın xarici işlər naziri Odonqo Cece Abubakar, Botsvananın xarici işlər naziri Lemoqanq Kvape, Qambiyanın xarici işlər naziri Mamadu Tanqara, Qo-

terin xarici işlər üzrə dövlət naziri Soltan bin Saad Al-Murayxi, Fələstinin xarici işlər naziri Riad Əl-Maliki, Yəmənin xarici işlər naziri Əhməd Avad bin Mübarək, Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarova, Bəhreynin səhiyyə naziri Jalela Sayed Javad Hasan Javad, Çadın icimai səhiyyə naziri Abdelmajid Abdelrahim Mahamat, Pakistanın iqtisadiyyat naziri Sərdar Ayaz Sadiq, Kamboca Kral Hökumətinin baş məsləhətçisi Sok Sifana, Tunisin səhiyyə naziri Ali Mrabet, Şərqi Timor Demokratik Respublikası Prezidentinin xarici siyasət üzrə məsləhətçisi Dionisio Da Kosta Babo Soares çıxış ediblər.

Çıxışlarda bildirilib ki, bu gün dünyada əsas böhranlardan biri olan iqtisadi tənəzzül birgə fəaliyyətin zəruriliyini nümayiş etdirir. Bu səbəbdən Qoşulmama Hərəkatı daxilində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, qarşılıqlı faydalı əlaqələrin qurulması da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda pandemiya böyük insan itkisi ilə nəticələnib. Pandemiya müddətində Ümumdünya

Səhiyyə Təşkilatı və Qoşulmama Təşkilatı uzummüddətli əməkdaşlığın əsasını qoyub.

Eyni zamanda diqqətə çatdırılıb ki, Hərəkata sədrliyi dövründə Azərbaycan Afrika ölkələrinə dəstək üçün 1 milyon dollar pul ayırıb. COVID-19-la bağlı mübarizədə göstərdiyi səylərə, sadıqlıq və beynəlxalq həmrəyliyə görə Azərbaycan minnətdarlıq ifadə edilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan beynəlxalq iqtisadi böhranların nəticələrini azaltmaq üçün ölkələrin çətinləşən əməkdaşlığına töhfə verməyə sadıqdır. Bu sammit Qoşulmama Hərəkatının həmrəyliyi simvoludur, bərabərlik və qarşılıqlı mübarizə aparmaq vacibdir.

Həmçinin bildirilib ki, Qoşulmama Hərəkatı pandemiyanın sonrakı dövrdə çox mühüm rol oynaya bilər. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın sədrliyi dövründə Hərəkatın gələcəyi namənə bir çox təşəbbüslər irəli sürülüb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan bu ilin sonunda Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi Uqandaya təhvil verəcək.

Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü

Ölkələrimiz arasındakı siyasi əlaqələr möhkəm təməllər üzərində qurulub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Türkmənistan Prezidenti Sərdar Bərdiməhəmmədov ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Türkmənistan Prezidenti Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşünə dəvətə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını ifadə etdi, ölkəmizin Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə aktiv şəkildə fəaliyyət göstərdiyini vurğuladı və bu münasibətlə Prezident İlham Əliyevə təbriklərini çatdırdı.

Sərdar Bərdiməhəmmədov beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasında Hərəkatın mühüm rol oynadığını qeyd etdi. O, həmçinin pandemiya qarşı mübarizəyə Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində xüsusi diqqətin yeritildiyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev Zirvə görüşündə iştirakına görə Prezident Sərdar Bərdiməhəmmədova təşəkkürünü bildirdi, bu Zirvə görüşü əsnasında ikitərəfli əlaqələrimizin müzakirəsi üçün yaxşı imkanların da olduğunu dedi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın Türkmənistanla ikitərəfli əlaqələrin inkişafına daim xüsusi diqqət yetirdiyini

qeyd etdi, ölkələrimiz arasında siyasi dialoqun yüksək səviyyədə olduğunu, mədəni, humanitar sahələrdə əlaqələrin inkişaf etdiyini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin başa çatmaqda olduğunu qeyd etdi. Ölkəmizin Hərəkatın beynəlxalq münasibətlərdəki rolunun artırılmasında maraqlı olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı Azərbaycanın bu xüsusda bir sıra təşəbbüslərlə çıxış etdiyini dedi. Eyni zamanda diqqətə çatdırdı ki, bu gün dünya düzünün yenidən formalaşması prosesi baş verir və Qoşulmama Hərəkatı bu prosesdə öz rolunu oynamalıdır.

Ölkələrimiz arasında mövcud olan çox sıx siyasi əlaqələrin möhkəm təməllər üzərində qurulduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Türkmənistanın enerji, pambıqçılıq, nəqliyyat, investisiyalar və digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün geniş imkanlara malik olduqlarını qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı əlavə etdi ki, Azərbaycan özünün nəqliyyat-tranzit potensialını artırır və bu, gələcəkdə Türkmənistan mallarının da ölkəmizin ərazisindən daşınması üçün əlavə imkanlar yaradır.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparıldı.

İkitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur

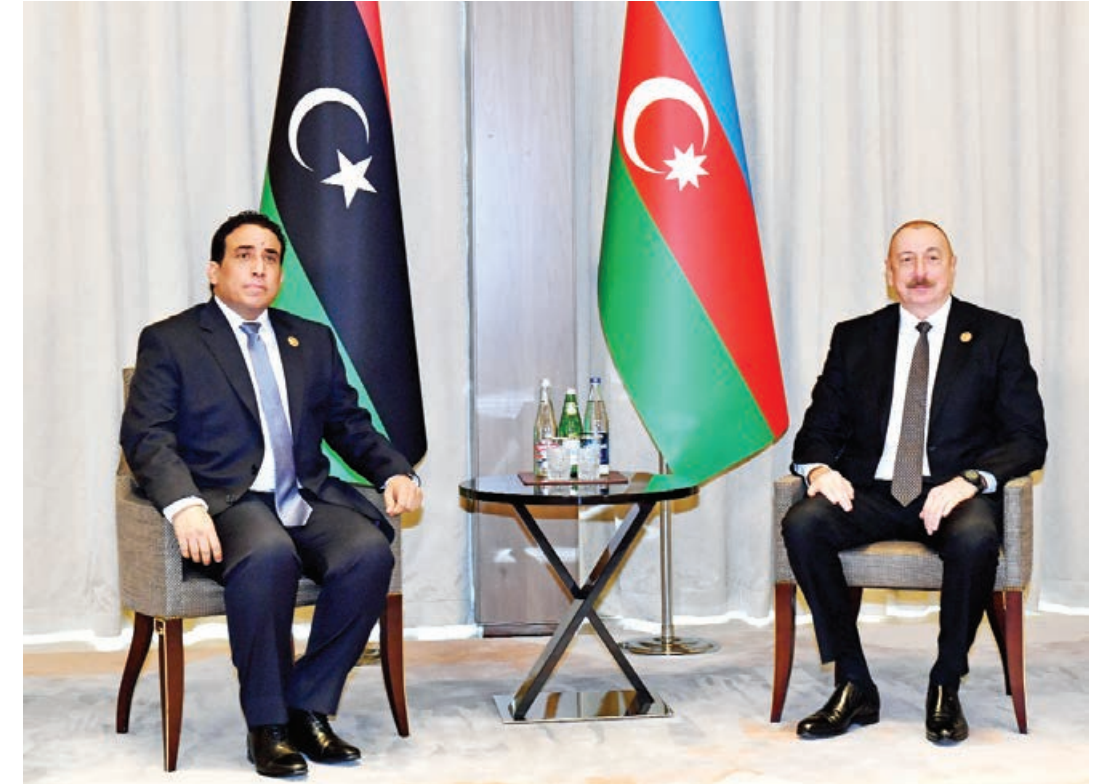
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Liviya Dövləti Prezident Şurasının sədri Məhəmməd Yunis Əl-Mənfî ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Məhəmməd Yunis Əl-Mənfîyə Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşündə iştirakına görə təşəkkürünü bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Liviya arasında siyasi əlaqələrin çox yaxşı olduğunu, ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün geniş imkanların mövcud olduğunu qeyd etdi.

Azərbaycanın xarici siyasətində ərəb dövlətləri ilə əlaqələrin inkişafının prioritetlərdən biri olduğunu deyən dövlətimizin başçısı Ərəb Dövlətləri Liqasının ötən il Əlcəzairdə keçirilən Zirvə toplantısında iştirakını məmnunluqla xatırladı, bu tədbirin Azərbaycanın ərəb dövlətləri ilə münasibətlərin genişləndirilməsi işinə mühüm töhfə verdiyini vurğuladı.

Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu və onun böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini deyən Məhəmməd Yunis Əl-Mənfî bu tədbirə dəvətə və göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirdi, ölkəmizin sədrlik dövründə bu Hərəkatın inkişafı üçün ciddi səylər göstərdiyini və töhfələr verdiyini qeyd etdi.

Liviya Dövləti Prezident Şurasının sədri dövlətimizin başçısının Ərəb Dövlətləri Liqasının Əlcəzairdə keçirilmiş sammitindəki çıxışını diqqətlə dinlədiyini məmnuniyyətlə vurğuladı.

Ölkəmizin Azərbaycanla əlaqələrdə maraqlı olduğunu qeyd edən Məhəmməd Yunis Əl-Mənfî dedi ki, beynəlxalq gündəlikdə duran bir çox məsələyə münasibətdə Azərbaycanın və Liviyanın mövqeləri üst-üstə düşür.

Görüşdə münasibətlərimizin müxtəlif sahələrdə inkişafı üçün birgə səylərin davam etdirilməsinin vacibliyini bildirdi, bu xüsusda qarşılıqlı səmərəlilik, tikinti, enerji sahələrində əməkdaşlığın önəmi qeyd olundu. Həmçinin Hökumətərarası Komissiyanın fəaliyyətinin aktivləşdirilməsinin və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, həmçinin OPEK+ formatında əməkdaşlıq məsələsinin əhəmiyyətinə toxunuldu.

Əlcəzair Azərbaycanla qarşılıqlı münasibətlərin hərtərəfli inkişafında maraqlıdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasının Baş naziri Ayman Benabderrahman ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Əlcəzair Prezidenti Abdelmacid Tebbunun dəvəti ilə Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Zirvə toplantısında iştirakını məmnunluqla xatırladı. Dövlətimizin başçısı səfər çərçivəsində Azərbaycanla Əlcəzair arasında ikitərəfli əlaqələrin perspektivlərinə dair müzakirələrin də aparıldığını diqqətə çatdırdı.

Baş nazir Əlcəzair Prezidenti Abdelmacid Tebbunun səmimi salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını və ölkəmizə səfər etməklə bağlı dəvətini Əlcəzair dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi. Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün dəvətə görə minnətdarlığını bildirdən Baş nazir bu tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə və Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatında uğurlu sədrliyinə görə Prezident İlham Əliyevə təbrik etdi, ölkəmizin sədrliyi sayəsində Hərəkatın beynəlxalq münasibətlərdə oynadığı rolun daha da gücləndiyini vurğuladı.

Ayman Benabderrahman Əlcəzairin Azərbaycanla qarşılıqlı münasibətlərin hərtərəfli inkişafında maraqlı olduğunu dedi. Qeyd etdi ki, hazırda parlamentlərarası əməkdaşlıq və ədliyyə sahəsində əlaqələrimiz inkişaf edir, eyni zamanda Xarici İşlər nazirlikləri səviyyəsində siyasi dialoq mexanizmi başlayıb və yaxın vaxtlarda siyasi məsləhətləşmələr keçiriləcək.

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin bu ilin sonunda başa çatacağını vurğulayan dövlətimizin başçısı dedi ki, ölkəmiz sədrliyi dövründə Hərəkatın təsisatlanması istiqamətində fəal şəkildə çalışıb.

Prezident İlham Əliyev həmçinin Azərbaycanla mütəxəssislərin, o cümlədən neftçilərin, geoloqların və mədəniyyət xadimlərinin Əlcəzairdə uğurlu fəaliyyət göstərdiklərini dedi.

Baş nazir Ayman Benabderrahman da öz növbəsində Əlcəzair müstəqillik qazananından sonra Azərbaycanla mütəxəssislərin ölkəmizin inkişafına verdiyi töhfələrin yüksək qiymətləndirildiyini vurğuladı.

Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq münasibətlər sistemində mühüm rola malikdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) Baş Assambleyasının 77-ci sessiyasının prezidenti Tsaba Körösi-ni qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Tsaba Körösi Qoşulmama Hərəkatının sammitinə dəvətə görə minnətdarlığını bildirdi, Hərəkatın beynəlxalq münasibətlər sistemində mühüm rola malik təsisat olduğunu qeyd etdi. O, Azərbaycanın sədrliyi dövründə Hərəkatın BMT Baş Assambleyasında və ümumiyyətlə, beynəlxalq münasibətlərdə rolunun daha da gücləndiyini dedi, ölkəmizin Hərəkatın təsisatlanması üçün praktiki təkliflərlə çıxış etdiyini vurğuladı. Tsaba Körösi, həmçinin BMT Baş Assambleyasına

həm maliyyə nöqtəyindən, həm də kadrlar vasitəsilə verdiyi dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə etdi, Baş Assambleyanın ofisində Azərbaycanla mütəxəssislərin görüşməsinə dəvətə amil kimi diqqətini diqqətə çatdırdı. Dövlətimizin başçısı öz növbəsində Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşündə iştirakına görə Tsaba Körösiyə təşəkkürünü bildirdi, BMT-nin ali orqanları, o cümlədən Baş Assambleya ilə əməkdaşlığın inkişafına xüsusi əhəmiyyət verdiyini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının Sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının COVID-19-a qarşı xüsusi sessiyasının keçirildiyini xatırladı.

Azərbaycanın böyükmiqyaslı mina problemi ilə üzləşdiyini, müharibənin başa çatmasından sonra - 2020-ci il noyabrın 10-dan indiyədək 300-ə yaxın vətəndaşımızın mina partlaması səbəbindən həlak olduğunu və ya yaralandığını bildiren dövlətimizin başçısı hazırda Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri həyata keçirdiyini diqqətə çatdırdı. Prezident İlham Əliyev ölkəmizin minatomizləmə üzrə yeni Dəyənli İnkişaf Məqsədinin təsis edilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etdiyini, BMT çərçivəsində də bununla bağlı müzakirələrin aparılmasının vacibliyini vurğuladı, BMT-nin ali orqanlarında islahatların aparılması məsələsinə toxundu.

Görüşdə global iqlim dəyişikliyi, su problemi və ərzaq təhlükəsizliyi məsələləri ətrafında da fikir mübadiləsi aparıldı.

"Metsamor" regionunda böyük nüvə təhlükəsi yaradır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 2-də Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin (AEBA) Baş direktoru Rafael Mariano Qrossini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin Baş direktoru Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin uğurlu olmasına görə dövlətimizin başçısına təbrik etdi. Bildirdi ki, Azərbaycanın bu Hərəkatda sədrliyi praktiki xarakter daşıyaraq beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə böyük töhfə verib, Hərəkatın dünyada rolunu daha da gücləndirib.

Rafael Mariano Qrossi ölkəmizlə rəhbəri olduğu agentlik arasında səmərəli əməkdaşlığın inkişaf etdiyini diqqətə çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev Rafael Mariano Qrossiyə təbiri iştirakına görə minnətdarlığını ifadə etdi, Azərbaycanın Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliklə əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini dedi.

Dövlətimizin başçısı nüvə texnologiyasından dinc məqsədlər üçün istifadənin vacibliyini bildirdi. Bu xüsusda kond təsərrüfatı, tibb, neft-kimya sahələrində

Azərbaycanla agentlik arasında əlaqələrin praktiki əhəmiyyəti qeyd edildi.

Prezident İlham Əliyev nüvə təhlükəsizliyi problemi-nə toxunaraq Ermənistanın "Metsamor" Atom-Elektrik Stansiyasının fəaliyyət göstərdiyini, onun Azərbaycana,

Türkiyəyə, Ermənistanla və bütün regiona böyük nüvə təhlükəsi yaratdığını bildirdi, bu stansiyanın köhnə texnologiya ilə çalışdığını, onun ciddi texniki problemlərinin olduğunu diqqətə çatdırdı və "Metsamor"-dan qaynaqlanaraq bəzi nüvə materiallarının qanunsuz ticarətinin aparılmasının narahatlıq doğurduğunu vurğuladı.

Görüşdə Nüvə silahlarının yayılmaması haqqında Müqaviləyə bütün dövlətlər tərəfindən riayət edilməsinin vacibliyini bildirdi, bu xüsusda nüvə silahının yaradılması cəhdlərinin beynəlxalq sülh və təhlükəsizlik üçün ciddi təhdid yarada biləcəyi ilə bağlı narahatlıq ifadə olundu.

Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü

Zirvə görüşü başa çatıb

Martın 2-də Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün bağlanış sessiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun sədrliyi ilə keçirilən bağlanış sessiyasında çıxış edən Yeni Kaledoniyanın müstəqillik uğrunda Kanak Sosialist Milli-Azadlıq Cəbhəsi müstəqil hərəkatının nümayəndəsi Forrest Mikael Jozept Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşündə iştirakın yaratdığı fərsətdən istifadə edərək Fransanın müstəmləkəçi mövqeyini qınadığını bəyan edib. Bildirib ki, COVID-19 pandemiyasına baxmayaraq, 2021-ci ilin dekabrında Yeni Kaledoniya Fransanın təzyiqlə adada üçüncü referendumun keçirilməsinə məcbur oldu. O, müstəmləkəsizləşdirmə komitəsinin fəaliyyətinin bir hissəsi olaraq yaşayan əhalinin tam

suverenliyini bərpa etmələri üçün dialoqa şərait yaradılmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

"Bildiyiniz kimi, Sakit Okean regionu həm də dünyanın böyük dövlətləri üçün geostrateji bölgədir. Ölkəmizin vəziyyəti haqqında dünya ölkələrini məlumatlandırmağa davam etmək baxımından Qoşulmama Hərəkatı bizim üçün vacib platformadır. Ümid edirik ki, gün gələcək və Yeni Kaledoniya yenidən öz suverenliyinə və müs-

təqilliyinə qovuşacaq", - deyən Forrest Mikael Jozept Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatında uğurlu sədrliyini yüksək qiymətləndirdiklərini qeyd edib.

Digər çıxış edənlər - Meksikanın Azərbaycandakı səfiri Maria Viktoriya Romero Kabalyero, BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının icraçı katibi Olga Algayeva, Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının Baş direktoru Antonio Vitorino, Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin baş direktoru Ra-

fael Grossi, Etimad Tədbirləri üzrə Konfransın (CICA) Baş katibi Kairat Sarybay, Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Baş katibi Kubançbek Ömürəliyev, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Xusrov Noziri, Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Şöbəsinin sədri Orduxan Qəhrəmanzadə COVID-19 pandemiyasının insanlara çətinləşdirici təsirlərini qeyd edib. Qeyd olunub ki, bütün dövlətlər birgə əməkdaşlıqla dayanıqlılıq

təmin edə bilər. Bu səbəbdən Qoşulmama Hərəkatı belə global məsələlərin müzakirəsi üçün əlverişli platformadır.

Həmçinin qeyd olunub ki, pandemiya miqrantlar və köçkünlərlə bağlı bərabərsizliyi daha da dərinləşdirib, onlar üçün ciddi problemlər yaradıb. Bundan əlavə, dünya əhalisinin üçdəbiri hələ də COVID-19 vaksininin ilk dozasını qəbul etməyib. Diqqətə çatdırılıb ki, dünya gələcəkdə yeni pandemiyaların olmasından sığortalana-

mayıb, ona görə də insanlar gələcəkdə potensial pandemiyalara və onun yarada biləcəyi çətinliklərə hazır olmalıdırlar.

Çıxışlarda vurğulanıb ki, Azərbaycanın sədrliyi müddətində Hərəkat bir çox yeniliklərə addım atıb. Natiqlər Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyini yüksək qiymətləndiriblər.

Sonda Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov sammit iştirakçılarına dərin minnətdarlığını bildirərək qeyd edib ki, tarixindən,

siyasətindən və mədəniyyətindən məsələlərin həllində liderlik nümayiş etdirib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın təşkilatda sədrlik müddəti bu il başa çatsa da, ölkənin Qoşulmama Hərəkatına yardımı və onunla əməkdaşlığı fəal şəkildə davam edəcək.

Sonda Zirvə görüşün yekunlarına dair sənəd qəbul olunub. Bununla da Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşü başa çatıb.

Sonda Zirvə görüşün yekunlarına dair sənəd qəbul olunub. Bununla da Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşü başa çatıb.

Qoşulmama Hərəkatının Bakı Zirvə görüşünün iştirakçılarının şərəfinə ziyafət verilib

Martın 2-də Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün iştirakçılarının şərəfinə ziyafət verilib.

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Ulu Öndərin məzarını ziyarət edib

Azərbaycanda səfərdə olan Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev martın 2-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Özbəkistan Prezidenti Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın

Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə tər güllər düzüb.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi ehtiramla anılıb, məzarı üzərində tər çiçəklər qoyulub.

Türkmənistan Prezidenti Azərbaycanca səfərə gəlib

Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdimuhamedov martın 2-də Azərbaycan Respublikasına səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın

şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdimuhamedovu Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Türkmənistan Prezidentinin Azərbaycanca səfəri başa çatıb

Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdimuhamedovun Azərbaycanca səfəri martın 2-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Türkmənistan Prezidenti Sərdar Berdimuhamedovu Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

Baş nazirin müavini Əli Əhmədov Monteneqronun əmək və sosial rifah naziri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov martın 2-də Monteneqronun əmək və sosial rifah naziri Admir Adroviç ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Azərbaycan-Monteneqro dostluq münasibətlərinin müxtəlif istiqamətlərdə uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə olunub. Azərbaycanca sosial sahədə aparılan ardıcıl islahatlar, əhalinin sosial təminatının yaxşılaşdırılması, əhaliyə

göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində görülən davamlı tədbirlər

barədə məlumat verilib. Söhbət zamanı həmçinin Azərbaycan ilə Monteneqro

arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

Azərbaycanın xarici işlər naziri sudanlı həmkarı ilə bölgədəki cari vəziyyəti müzakirə edib

Martın 2-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Qoşulmama Hərəkatının (QH) COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan Sudan Respublikasının xarici işlər naziri Əli Əl-Sadiq Əli ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüş zamanı iki ölkə arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyi, o cümlədən bölgədə cari vəziyyət müzakirə mövzusu olub.

Nazir Ceyhun Bayramov Azərbaycan və Sudan arasında ikitərəfli münasibətlərin, həmçinin çoxtərəfli platformalar çərçivəsində əməkdaşlığın inkişafında siyasi dialoqun, habelə qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Sudannın beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT), İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT), QH çərçivəsində Azərbaycanın mövqə və təşəbbüslərini dəstəkləməsi məmnunluqla xatırlanıb.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi

Nazir Əli Əl-Sadiq Əli QH-yə uğurlu sədrlik etməsi münasibətilə Azərbaycana minnətdarlığını ifadə edib. Bu xüsusda QH-nin COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşünün keçirilməsinin Azərbaycanın QH-yə

sədrliyi çərçivəsində irəli sürülmüş vacib təşəbbüslərdən biri olduğu diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov fələstinli həmkarı ilə görüşüb

Martın 2-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan Fələstin Dövlətinin xarici işlər naziri Riyad Əl-Maliki ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüş zamanı ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin aktual məsələləri, o cümlədən bölgədəki cari vəziyyət müzakirə mövzusu olub.

Azərbaycan və Fələstin arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından ötən 30 il ərzində əlaqələrin müxtəlif sahələrdə inkişaf etdiyi məmnunluqla qeyd olunub. Bu xüsusda Fələstinin Ramallah şəhərində Azərbaycan Respublikasının Təmsilçilik Ofisinin açılmasının mövcud münasibətlərin inkişafına daha böyük töhfə verəcəyinə dair inam ifadə olunub.

Beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, habelə Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində göstərilən qarşılıqlı dəstəyin tədqiqatçıları olduğu, bu xüsusda əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub.

Nazir Riyad Əl-Maliki Azərbaycan ilə Fələstin arasında qarşılıqlı hörmət,

həmrəylik və dostluğa əsaslanan münasibətlərin inkişafında qarşılıqlı səfərlərin, habelə siyasi dialoqun əhəmiyyətini vurğulayıb. Fələstin Dövlətinin xarici işlər naziri Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin təşkilatın inkişafına mühüm töhfələr verdiyini, onun daha da gücləndirilməsinə xidmət etdiyini bildirib.

YAP-ın Təftiş Komissiyasının növbəti iclası olub

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Təftiş Komissiyasının martın 1-də növbəti iclası keçirilib.

YAP-ın Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının Təftiş Komissiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səvinc Hüseynova

iclasın gündəliyi və müzakirəyə çıxarılan məsələlər barədə məlumat verib.

Iclasda 2023-cü ilin birinci yarımilliyi üzrə partiyanın yerli təşkilat aparatlarında təftişin aparılmasına dair Təftiş Cədvəli barədə danışılıb və digər cari məsələlər müzakirə olunub. YAP Təftiş Komissiyasının üzvləri - Nizami Səfə-

rov, Həsən Həsənov, Musa Musayev, Cavanşir Paşazadə, Aydın Hüseynov, Naqif Həmzəyev və Mələhat İbrahimqızı gündəlikdə duran məsələlərə münasibət bildiriblər.

Müzakirələrdən sonra gündəliyə çıxarılan məsələlərə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Azərbaycanın və Bolqarıstanın baş prokurorları anlaşma memorandumunu imzalayıblar

Baş prokuror Kamran Əliyevin dəvəti ilə Bolqarıstanın baş prokuroru İvan Geşevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizdə işgüzar səfərdədir.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nümayəndə heyəti Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edərək məzarı önünə ökəlil qoyub, eləcə də görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarını ziyarət edib. Qonaqlar həmçinin Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş Vətən övladlarının xatirəsini anıblar.

Baş Prokurorluqda keçirilən görüşdə baş prokuror Kamran Əliyev ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin bir çox istiqamətlərdə uğurlu inkişaf etdiyini qeyd edib. Kamran Əliyev Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi strateji kursun və dövlət siyasətinin prioritetlərinə uyğun olaraq ölkəmizdə hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi və qanunun aliliyinin təmin olunması istiqamətində aparılan islahatlar barədə həmkarına məlumat verib.

Ölkələrimiz arasında müasir əlaqələrimizin təməli bu il

baş prokuroru İvan Geşev göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. Azərbaycan və Bolqarıstan prokurorluqları arasında münasibətlərin müsbət dinamikasını vurğulayaraq bu əlaqələrin gələcəkdə də inkişaf etdirilməsinin zəruriliyindən və perspektivlərindən danışılıb.

Görüşdə cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlıq üzrə faydalı fikir mübadiləsi aparılaraq beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyətin səmərəliliyi ətrafında müzakirələr aparılıb.

Daha sonra baş prokurorlar ölkələrimiz arasında hüquqi əməkdaşlığın gücləndirilməsi, mövcud əlaqələrin gələcəkdə daha da intensivləşdirilməsi, hüquqi əlaqələrin dərinləşdirilməsi məqsədilə Əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalayıblar.

İvan Geşevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri davam edib.

"Azərbaycanla ikitərəfli iqtisadi əməkdaşlığın inkişafında maraqlıyıq"

Martın 2-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan Timor Leste Demokratik Respublikasının Prezidentinin xarici siyasət məsələləri üzrə müşaviri, Prezident ofisinin beynəlxalq əlaqələr idarəsinin rəhbəri Dionisio Babo Soares ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüş zamanı Azərbaycan və Timor Leste arasında münasibətlərin ikitərəfli və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində inkişafı perspektivləri müzakirə mövzusu olub.

Beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, habelə Qoşulmama Hə-

rəkəti çərçivəsində əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi məsələsində qarşılıqlı razılıq ifadə olunub.

Timor Leste Demokratik Respublikasının Prezidentinin xarici siyasət məsələləri üzrə müşaviri, Prezident ofisinin beynəlxalq əlaqələr idarəsinin rəhbəri Dionisio Babo Soares dövlətinin Azərbaycan ilə əməkdaşlığa

əhəmiyyət verdiyini və ikitərəfli iqtisadi əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğunu qeyd edib. O, eyni zamanda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşünün

uğurlu təşkilinə görə minnətdarlığını bildirib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər müzakirə mövzusu olub.

Milli Məclisdə görüş

Martın 2-də Milli Məclisin deputatları Tural Gəncəliyev və Sevil Mikayılova Yeni Kaledoniyanın Xarici məsələlər üzrə daimi müvəkkili Mikael Forrest ilə görüşüblər.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, qonağı salamlayan Tural Gəncəliyev Yeni Kaledoniyanın nümayəndəsini Azərbaycan parlamentində görməkdən, onun Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən tədbirində iştirakından məmnunluğunu bildirdi. O, Azərbaycanın BMT-dən sonra ikinci ən böyük beynəlxalq təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyini yüksək dəyərləndirərək Qoşulmama

Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün əhəmiyyətinə və burada qaldırılan məsələlərə diqqət çəkib.

Deputat Sevil Mikayılova belə görüşlərin qarşılıqlı informasiya və təcrübə mübadiləsi baxımından faydasından

danışdı. O, Fransanın neokolonializm siyasəti ilə bağlı fikirlərini bölüşüb, Yeni Kaledoniya xalqının tam suverenliyə qovuşma əzmini yüksək qiymətləndirib.

Yeni Kaledoniyanın Xarici məsələlər üzrə daimi müvəkkili Mikael Forrest səmimi münasibətə və yüksək qonaq-

pərvərliyə görə təşəkkürünü bildirdi. O, Qoşulmama Hərəkatına Azərbaycanın sədrliyinin səmərəli olduğunu, həmçinin hərəkatın Parlament Şəbəkəsinin də uğurla fəaliyyət göstərdiyini qeyd edib.

Mikael Forrest Fransanın Yeni Kaledoniya qarşı həyata keçirdiyi müstəmləkə siyasəti və cinayətləri barədə məlumat verib, Yeni Kaledoniyanın müstəqillik uğrunda apardığı mübarizəsindən, bu yolda Fransanın hər vaxtla maneə törətməsindən, aparılan danışıqları və nizamlama prosesini bloklamasından danışdı.

Sonra görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

"Azərbaycan"

TÜRK PA-nın Sosial, mədəni və humanitar məsələlər komissiyasının iclası keçirilib

Martın 2-də TÜRKPA-nın Sosial, mədəni və humanitar məsələlər komissiyasının onlayn formatda 10-cu iclası keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, "Keyfiyyətli təhsil sahəsində BMT-nin Dəyərli İnkişaf Məqsədlərinə nail olunması istiqamətində postpandemiya vəziyyətində transsərhəd təhsilin inkişafında TÜRKPA üzv dövlətləri arasında əməkdaşlıq" mövzusunda həsr edilmiş iclası TÜRKPA-nın Sosial, mədəni və humanitar məsələlər komissiyasının sədri, Qırğız Respublikasının Joqorku Keneşinin üzvü Aybek Osmonov moderatorluq edib.

Iclasın mövzusu ilə bağlı TÜRKPA-nın Sosial, mədəni və humanitar məsələlər komissiyasının sədr müavini Nizami Cəfərov hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Nizami Cəfərov məsələ ilə bağlı üzv dövlətlərin məlumat və statistik göstəricilərini iclas iştirakçılarına təqdim etdi və vurğuladı ki, TÜRKPA dövlətləri təhsil sektorunun inkişafına yönəlməli daxili siyasətlə yanaşı, bu istiqamətdə beynəlxalq əməkdaşlığa və mübadiləyə böyük önəm verir. Xaricdə təhsilin əhəmiyyətinə və yaradılan imkanlara toxunan məruzəçi TÜRKPA ölkələrində təhsil sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı, Dəyərli İnkişaf Məqsədlərinə nail olunması və transsərhəd təhsilə dair görülən işlərdən və gələcək perspektivlərdən danışdı.

Sonra Milli Məclisin deputatı Hikmət Məmmədov məsələ ilə bağlı çıxış edib, TÜRKPA-ya üzv ölkələrdə təhsil sahəsində inteqrasiyanın, mübadilənin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. O, ikitərəfli universitetlərin yaradılmasını yüksək dəyərləndirib, eyni zamanda türk dünyasının zəngin təhsil ənənələrinin dirçəldilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri Adil Vəliyev çıxış edərək təhsilin ölkə iqtisadiyyatının inkişafında, həm də sosial təhlükəsizliyin təmin olunmasında əhəmiyyətinə toxunub. O, TÜRKPA-ya üzv dövlətlərdə təh-

sil sahəsində islahatların davam etdirilməsinin vacibliyini qeyd edərək təhsilin keyfiyyətini yüksəldilməsi məqsədilə elektronlaşmış comiyyətin tələblərinə, o cümlədən YUNESKO-nun yeni təhsil konsepsiyasının əsas prinsiplərini öyrənməyə təhsil, həmçinin təhsil, sərhədsiz təhsil tələblərinə cavab verən vahid elektron universitet konsepsiyasının işlənilməsi üçün hazırlanmasının zərurətini vurğulayıb.

Sonra iclasda gündəliyə daxil olan digər məsələlərə baxılıb, müvafiq qərarlar qəbul edilib.

"Azərbaycan"

Azərbaycan gəncləri Türkiyədəki çörəkbişirmə məntəqəsində könüllü kimi çalışırlar

Azərbaycan könüllüləri Türkiyənin zəlzələ bölgəsində artıq 20 gündür fəaliyyətlərini davam etdirirlər.

Gənclər Fondundan AZƏRTAC-a bildirilib ki, gənclərimiz xidmət etdiyi şəhərlərdə həyata keçirdiyi humanitar fəaliyyətlərin miqyasını zərərçəkənlərin ehtiyaclarına müvafiq olaraq genişləndirir, yerli əhali üçün zəruri xidmətlərin olmasını təmin etməkdə mühüm rol oynayırlar. Belə ki, azərbaycanlı gənclər təbii fəlakətdən ən çox zərər görmüş Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman və Malatya bölgələrindəki qadın və uşaqların ehtiyaclarına uyğun olaraq qurbanlarına həm müxtəlif xidmətləri yerində təşkil edir, həm də əhalinin zəruri təminatı üzrə fəaliyyət göstərən müəssisələrdə könüllü fəaliyyətlərini həyata keçirirlər.

Bir neçə gündür ki, Azərbaycan könüllüləri zəlzələnin episentri hesab edilən Kahramanmaraşdakı çörəkbişirmə məntəqəsində fəaliyyət göstərirlər. Gün ərzində 45 min ədəd çörək paylanan məntəqədə gənclərimiz çörək və digər zəruri un məmulatlarının hazırlanması prosesində iştirak etməklə yanaşı,

növbələrin tənzimlənməsi və çörəklərin yerli əhaliyə paylanması işində də fəal şəkildə çalışırlar.

Gənclərimizin adıçəkənilən bölgələrdə xidməti müddətində Azərbaycan könüllülərinə yerli sakinlərin və çoxsaylı yüksək səviyyəli rəsmilərin minnətdarlıq etməsi, onların zəlzələ bölgəsindəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirməsi, könüllülərimizin bu sərfəli missiyasını uğurla həyata keçirdiyinə və xalqımızı qarşılıqlı olaraq yüksək səviyyədə təmsil etdiyinə dəlalət edir.

Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri və ictimai fəallar ekoloji cinayətə və qanunsuz istismara etirazlarını davam etdirirlər

Azərbaycanı haqlı mövqeyindən kimsə çəkəndirə bilməz

Vətəndaş cəmiyyəti üzvlərinin, vətənpərvər gənclərinin ötən il dekabrın 12-dən Laçın-Xankəndi yolunun Şuşadan keçən hissəsində start verdikləri etiraz aksiyası davam edir.

Aksiyanın keçirilməsinə səbəb ermənilərin Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətində olan ərazilərdə faydalı qazıntı yataqlarının, xüsusilə "Qızılbalıq" qızıl və "Dəmirli" mis-molibden yataqlarının qanunsuz istismar etmələri olmuşdur.

Azərbaycanlı ekofəallar, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin nümayəndələri aksiyanın ilk gündə əraziyə müvəqqəti nəzarət edən Rusiya sülhməramlılarının komandanı general Andrey Volkovla görüşüb qanunsuz istismar olunan yataqlarda monitorinq aparmaq üçün şərait yaratmalarını istədilər. General nazirlik rəsmilərinə, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinə monitorinq aparmaları üçün şərait yaradılacağına söz versə də, sonradan buna əməl etmədi. Bundan sonra ermənilərin torpaqlarımızda etdikləri özbaşınalığa etiraz olaraq media mənsubları, QHT nümayəndələri, ictimai fəallar dinc etiraz aksiyalarını davam etdirdilər. Aksiya iştirakçıları arasında əsas tələbi torpaqlarımızda ekoloji terrora son qoyulması və qanunsuz istismar olunan mədənlərdə monitorinq aparılmasına şərait yaradılmasıdır. 82 gündür ki, gənclər tələblərində ısrarlıdır.

Aksiya başlanan andan erməni təbliğatçıları işə düşərək beynəlxalq təşkilatlarla, nüfuzlu siyasi dairələrə əsas olmayan informasiyalar ötürür, dövlətimizin əleyhinə çirkin təbliğat kampaniyası aparırlar. Ne yazıq ki, həmişə olduğu kimi, dünyanın bəzi beynəlxalq təşkilatları, erməni yalanına "inanmaq"da, saxta erməni təbliğatına uymaqla davam edir. Bu məsələ BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasında Ermənistanın və Fransanın tələbi ilə müzakirəyə alındı. Amma

ermənilərin "blokada"da qalmaları, Xankəndidə və yaşadıkları ətraf ərazilərdə "humanitar böhran" yaşamaları barədə uydurmaları da puç oldu.

Bu günlər Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov BMT İnsan Hüquqları Şurasının 52-ci sessiyasında iştirakı çərçivəsində BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarı Volker Türk ilə görüşüb. Görüş zamanı insan hüquqları sahəsində Azərbaycan və BMT arasında mövcud əməkdaşlıq gündəliyi, cari regional vəziyyət, habelə Laçın yolu ətrafında məsələlər müzakirə olub. Azərbaycan tərəfi haqlı olduğu üçün öz mövqeyində prinsipial olaraq qətiyyətli. Dövlətimiz birmənalı olaraq müstəqil siyasət yürüdü. Siyasətimizin başlıca prinsipləri də dövlət və xalq maraqlarıdır. Ermə-

nistan isə haqlı olmadığı üçün sürüşkən siyasət yürüdü. Müstəqil qərar vermə gücündə deyil. Bu gün verdiyi sözü ələ sabaq yerinə yetirməkdən imtina edir, yaxud müxtəlif bəhanələrlə hələ ki yayına bilir.

Münhen görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev məsələni olduqca aydın və konkret şərh etdi. Bildirdi ki, Laçın yolunda, eləcə də açılması nəzərdə tutulan Zəngəzur yolunda nəzarət-buraxılış məntəqələri yaradılmalıdır. Təklif beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olduğu üçün Qərbi dövlətləri, AI rəsmiləri tərəfindən müsbət qəbul edilib. Hətta Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da təklifə loyallaşdı.

Hadisələrin gedişini diqqətlə izləyən beynəlxalq təşkilatlar da, böyük dövlətlər də başlıca prinsipləri ki, Laçın-Xankəndi yolunda keçirilən

aksiya heç bir humanitar böhran yaratmayıb. Qarabağda yaşayan ermənilərin heç bir hərəkat məhdudiyəti yoxdur. Hər gün Rusiya sülhməramlıları Qarabağda yaşayan ermənilərin ərzaq və digər təminatlarını kifayət qədər ödəyir və hətta ehtiyacdan da artıq təmin edirlər.

Bu gün etiraz edən Azərbaycan gəncləri öz mövqelərindən qətiyyətlə durublar. Aksiya birinci gün olduğu kimi coşqu və prinsipliliklə davam edir. Güman edirik ki, Laçın yolunda sərhəd-keçid məntəqəsinin yaradılması təklifi də tezliklə gerçəkləşəcək. Beynəlxalq qanunlara uyğun olan haqq işimizin həyata keçirilməsində heç kim bizə mane ola bilməyəcək.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

İİB prezidenti: "Qarabağdakı layihələrdə iştirak etməkdə maraqlıyıq"

İslam İnkişaf Bankının (İİB) çox vacib üzvü olan Azərbaycanda 70-ə yaxın layihə artıq başa çatıb. Biz çalışırıq ki, üzv ölkələrdə inkişaf maksimum töhfə verək və vətəndaşların həyatını yaxşılaşdıraraq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri İslam İnkişaf Bankının prezidenti Məhəmməd Süleyman Əl-Casir ölkəmizə səfərinin yekunları ilə bağlı keçirdiyi brifinqdə deyib.

"Azərbaycana səfərim zamanı biz ilkin olaraq dövlətin nəzarətində olan layihələrə diqqət yetirdik. Bunlar əsasən infrastruktur, elmi araşdırmalar, rəqəmsal inkişaf, enerji sektorlarıdır. Azərbaycan çox böyük iş görüb. Bizim Azərbaycana ayırdığımız borcun təxminən 40 faizi enerji sektorunun payına düşür. İkinci yerdə isə, neqliyyat sektorudur, o cümlədən yollar, demir yolu xətləri gəlir. Hesab edirik ki, bu sahədə də böyük potensial var. Xüsusilə Azərbaycandan Gürcüstana, Türkiyəyə, Avropaya qaz, elektrik və neftin nəqlinin həyata keçirildiyi "Cənub qaz

dəhlizi" layihəsinə diqqət çəkmək istərdim. Bu layihə Azərbaycanla yanaşı, bütün regionun inkişafı üçün çox əhəmiyyətlidir. Biz də bu layihədə iştirak etmək istərdik. Rəsmi qurumlarla razılıq əldə olub. Onlar sənədləri və texniki imkanlarla bağlı araşdırmaları bizimlə paylaşacaq. Biz tez bir zamanda işə başlamağa çalışacağıq. Görüləsi çox iş var. Hökumətinizin ambisiyaları təqdirəlayiqdir. İnanıram ki, gələcəkdə icra ediləcək layihələr də ölkənin inkişafı üçün bu cür uğurlu və faydalı olacaq", - deyib İİB prezidenti qeyd edib.

O bildirib ki, Azərbaycanın Direktorlar Şurasında iştirakı hər zaman səmərəli olub: "Azərbaycanda razılaşdırdığımız və həyata keçirdiyimiz layihələr, hesab edirik ki, nümunəvidir. Onların böyük əksəriyyəti vaxt və büdcə baxımından olduqca uğurla həyata keçirilib. Bizim üçün bu, çox əhəmiyyətlidir. Ona görə də hər zaman bu cür ölkələrlə təkrar çalışmaq istəyirik, çünki onlar ayrılan vəsaiti çox səmərəli istifadə edirlər".

Ölkəmizlə əməkdaşlıqda önəmli sahələrdən birinin də işğaldan azad olunan torpaqların yenidənqurma və bərpa olduğu na diqqət çəkən İİB prezidenti deyib: "Şuşaya səfər etdik, oradakı dağıntıları görürdük, ən önəmli aparılan yenidənqurma sahidi olduq. Bu, çox yaxşıdır. Mədəniyyətə göstərilən diqqət, köhnə binaların, məscidlərin bərpa olunduğu gözəldir. Biz Qarabağdakı layihələrdə həmçinin "Cənub qaz dəhlizi"ndə iştirak etməkdə maraqlıyıq. Bu layihə Azərbaycan üçün strateji əhəmiyyətlidir. Biz də bu layihənin bir parçası olmaq istəyirik".

Uğurlu sədrliyin Bakı zirvəsi

Azərbaycan növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etdi

Martın 2-də Bakıda Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Tomas Qrupunun Zirvə görüşü keçirilib. Görüşdə 70-ə yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçıları, yüksək səviyyəli nümayəndələr, həmçinin beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, nazirlər, nazir müavirləri, səfir-lər iştirak ediblər.

COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Tomas Qrupunun Zirvə görüşünə maraqlı rəsmi şəxslərin iştirakı bir daha göstərir ki, Azərbaycanın üçillik sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının nüfuzu artıb. Bütün bunlar həm də ölkəmizə, Prezident İlham Əliyevə olan etimadın, inamın göstəricisidir.

Azərbaycanın global məsələlərin müzakirə olunduğu toplantıya növbəti dəfə evsahibliyi etməsi ölkəmizin dünyada həmrəyliyə verdiyi önəm təzahürüdür.

Prezidentin Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə xoşniyyətli səyləri bəhrəsini verdi

Milli Məclisin deputatı Fəzail Ağamalı qəzetimizə açıqlamasında deyib ki, Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq münasibətlər sistemində artıq öz sözünü deməyə başlayıb. Dünyanın 120 dövlətini özündə birləşdirən təşkilatın nüfuzu və işgüzarlığı, beynəlxalq proseslərdə fəal iştirakı Azərbaycanın bu quruma sədrlik etdiyi zaman kəsiyində özünü daha qabarıq şəkildə ifadə etdi.

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycanın xarici siyasətində prioritetlərdən biri dünya ölkələri ilə bərabər hüquqlar çərçivəsində əməkdaşlıq qurmaq və inkişaf etdirməkdir. "Vaxtilə Ulu Öndər tərəfindən əsas qoyulan, xarici siyasətdə balanslaşdırma həm də Azərbaycanın hər hansı hərbi blokada yer almamasına hesablanmışdır. MDB yaranandan sonra Azərbaycan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına üzv olmamaq barədə qərarını verdi və orada iştirak etmədi. Dünyanın ən güclü hərbi-siyasi təşkilatı olan NATO ilə əməkdaşlığımız olsa da, bu əməkdaşlıq gələcəkdə bizim NATO-ya

üzv olacağımız anlamına gəlməli deyil. Bu baxımdan heç bir hərbi siyasi bloka qoşulmamaq prinsipinə sadiq olan dövlətlər Qoşulmama Hərəkatında təmsil olunurlar".

Fəzail Ağamalı qeyd edib ki, 2019-cu ildən bəri Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə keçirilən toplantılar, sammitlər əvvəlki illərdəkilərdən fərqlənir. Ölkəmizin sədrliyi dövründə hərəkatın həm beynəlxalq miqyasda fəaliyyətinin yüksək səviyyədə qurulması, zirvə toplantıları, atdığı addımlar beynəlxalq münasibətlər sistemində əhəmiyyətli töhfələri verib. Təsədüfi deyil ki, 2022-ci ildə Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatında sədrliyi başa çatdısa da, lakin verdiyi töhfələri, təşkilatın nüfuzunun artması nəzərə alan üzv dövlətlərin müraciəti ilə ölkəmizin sədrliyi daha bir il uzaldı.

Eyni zamanda Azərbaycanın pandemiya ilə bağlı atdığı addımlar, hərəkata üzv olan bezi ölkələrə göstərdiyi yardımlar, pandemiya ilə bağlı BMT-də müzakirələrin keçirilməsi təşəbbüsləri tarixə önəmli hadisələrdən biri kimi daxil oldu.

Azərbaycanın hərəkata sədrliyi dövründə yeni bir önəmən qoyulduğunu qeyd edən deputat bildirib ki, bu zaman kəsiyində ayrı-ayrı strukturlar yaradılıb. "Həmin strukturlar da vaxtaşırı özlərinin iclaslarını keçirir, bu və ya digər məsələlərə münasibət bildirirlər. Üç ildə QH-nin nüfuzunun artması birbaşa cənab Prezident İlham Əliyevin adı və fəaliyyəti ilə bağlıdır. Azərbaycanın QH-də yetərincə nüfuzu özünün bəhrəsini verir", - deyər Fəzail Ağamalı qeyd edib.

Deputat vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatında xoşniyyətli sözləri müsbət nəticəsinə

göstərir. Bundan sonra da Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının üzvü kimi öz liderlik imkanlarını saxlayacağını deyən Fəzail Ağamalı bildirib ki, bu, beynəlxalq münasibətlər sistemində hərəkatın gücünün və nüfuzunun, eyni zamanda Qoşulmama Hərəkatında iştirak edən dövlətlərin hüquqlarının, milli dövlət maraqlarının qorunub saxlanmasına töhfə verəcək.

Azərbaycanın sədrliyi dövründə global problemlərin həlli istiqamətində fəal iştirakı nümayiş olunub

Azərbaycanın 2011-ci ildə Qoşulmama Hərəkatına tamhüquqlu üzv olduğunu 2016-cı ildə artıq hərəkata sədrliyi məsələsinin müzakirəyə çıxarıldığını xatırladan Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu bildirib ki, bu, hər şeydən əvvəl hərəkat çərçivəsində Azərbaycanın böyük nüfuzunun göstəricisi idi. Deputatın fikrincə, Qoşulmama Hərəkatına üzv olduqdan cəmi 5 il sonra ölkəmizin sədrliyi məsələsinin müzakirə olunması üzv ölkələrin Azərbaycanı ehtiram və etimadının olduğunu göstəricisidir. "2016-cı ildə Venesuelada Zirvə toplantısı zamanı növbəti dəfə sədrliyin Azərbaycanı keçəcəyi haqqında qərar qəbul olundu. Ölkəmizin sədrliyi 2019-2022-ci illəri əhatə etsə də, sonradan üzv ölkələrin müraciəti əsasında 2023-cü ilin sonuna kimi uzadıldı. Bu, bir daha nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan sədrlik etdiyi təşkilatın prinsiplərinə olduqca sadiqdir və hərəkatın inkişafına, gələcə-

yə həssaslıqla yanaşır", - deyər deputat bildirib.

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatı daxilində həmrəyliyin daha da gücləndirilməsi, hərəkata üzv dövlətlər tərəfindən Bandunq prinsiplərinə uyğun mövqenin sorgulanması, ümumiyyətlə, üzv ölkələr arasında konstruktiv dialoqun inkişaf etdirilməsi məsələlərinə diqqət yetirib, bu istiqamətdə ciddi töhfələr verib. Əsas məqamlardan biri də odur ki, Azərbaycan hərəkata üzv olduğu dövrdən haqlı mövqelərinin dünyaya daha yaxından tanıtılması üçün mühüm addımlar atıb. 2012-ci ildə QH-nin Zirvə toplantısında keçmiş Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsinin vəziyyəti ilə bağlı obyektiv mövqə sorgulanıb. 2019-cu ildə Bakıda keçirilən Zirvə görüşünün notisi olanda dörd qətnamə qəbul olundu. Onların üçündə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü açıq mətnlə dəstəklənib və münaqişənin həlli yolunun ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunmasından keçdiyi aydın şəkildə vurğulanıb.

E.Mirbəşiroğlu bildirib ki, Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatı bir təsisat deyil, tam oturmuş təşkilat kimi fəaliyyət göstərməyə başladı: "Hesab edirik ki, Azərbaycanın sədrliyi Hərəkatın təsisatdan təşkilata çevrilməsinə mühüm töhfə olacaq. Bunun üçün QH-nin bütün komponentləri mövcuddur və ölkəmizin sədrliyi dövründə bu, daha da gücləndirilib".

Qoşulmama Hərəkatının BMT-dən sonra ikinci ən genişşəxsiyyətli təsisat olduğunu vurğulayan deputat əlavə edib

ki, Hərəkat BMT Təhlükəsizlik Şurası yanında müşahidəçi statusuna malikdir. Bu isə hərəkatın müasir dünyada təsirli rolunu təyin edən əsas amillərdən biridir. Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatı global problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində ciddi çəviçlik və fəal iştirakı nümayiş etdirdi. Prezidentin təşəbbüsü ilə COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Tomas Qrupunun onlayn formatda Zirvə toplantısı keçirildi. Bu zaman pandemiya ilə mübarizə istiqamətində imkanların səfərbər edilməsi məsələləri və mübarizə mexanizmləri müzakirə edildi.

"Azərbaycan Prezidentinin təklifi ilə 2020-ci ildə BMT Baş Assambleyasının COVID-19-la mübarizə məsələlərinə həsr olunmuş xüsusi sessiyası keçirildi. Dövlət başçısı Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində pandemiya ilə mübarizə məsələləri ilə bağlı çıxışlar etdi, Azərbaycanın bu istiqamətdə verdiyi töhfələri bir daha diqqətə çəkdi", - deyər E.Mirbəşiroğlu bildirib.

Deputat qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev Zirvə görüşündə çıxış edərək dünyanın gələcəyi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən mühüm məsələlərə toxunub: "COVID-19-a qarşı mübarizə məsələlərindən, bu istiqamətdə Azərbaycanın atdığı addımlardan tutmuş yeni dünya düzəninin formalaşması, BMT-nin hazırkı vəziyyəti, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-effektiv fəaliyyəti, Ermənistanın torpaqlarımızı işğal altında saxladığı dövrdə həyata keçirdiyi vəhşiliklər və törətdiyi cinayətlər barədə danışdı. Bir daha gördük ki, Azərbaycanın dünyanın geosiyasi, geoiktisadi vəziyyətinin müəyyonlaşmasında təsirli roluna malik ölkədir. Ayrıca olaraq, QH-nin gələcəkdə rolunun artması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsləri, sözləri mühüm rol oynayacaq".

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

İlham Əliyevdən global ədalət çağırışı

Qoşulmama Hərəkatını dünya düzəninin yenidən formalaşmasında fəal iştirakə səs-ləyən Azərbaycan Prezidenti BMT sistemində təcili islahatları zəruri sayır

Əvvəlki 1-ci səh.

BMT Baş katibindən Azərbaycana təşəkkür

Zirvə görüşündə çıxış edən Qoşulmama Hərəkatının Sədri, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın təşkilatına sədrliyi dövründə reallaşdırdığı layihələri, irəli sürdüyü təklifləri bir daha diqqətə çatdırdı. İlham Əliyev bəyan etdi ki, Qoşulmama Hərəkatının sədri olaraq Azərbaycanın məqsədi ilk növbədə ədalət və beynəlxalq hüquq müdafiə etməkdir. Azərbaycan hərəkatın institusional inkişafına güclü dəstək verir. Bundan başqa, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış edib və şəbəkənin ilk iclası 2022-ci ilin iyun ayında Bakıda keçirilib. Həmçinin 2022-ci ilin iyulunda Şuşa razılaşması əsasında Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatı yaradılıb. Təşkilatın daimi katibliyi Bakıda yerləşəcək.

Azərbaycanın bu təşəbbüsü, əlbəttə ki, hərəkata üzv dövlətlər tərəfindən yekdilliklə dəstəklənmişdir. Dünən isə İlham Əliyevin irəli sürdüyü bu təşəbbüsü görərək BMT-nin Baş katibi Antonio Quteres təşəkkürünü bildirib. Bakıda Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Tomas Qrupunun Zirvə görüşünə müraciətində BMT Baş katibi bildirib ki, postpandemiya dövründə gələcəyə baxdıqda xüsusən gənclərə diqqət yetirilməlidir. Onun sözlərinə görə, dünyada 2 milyard gənc yaşayır, onların 90 faizi inkişaf etməkdə olan ölkələrdədir: "İqtisadi və sosial əlaqələri və təmasları gücləndirək, cəmiyyətlərimiz sülh, firavanlıq və dayanıqlı inkişafdan bəhrələnmək. Dayanıqlı inkişaf məqsədləri çərçivəsində gəncləri daha inklüziv və dayanıqlı sülhə doğru tədbirlərə yönəltməliyik. Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində gənclərin 2022-ci ilin iyun ayında Bakıda keçirilən sammitini, Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Şöbəsinin təsis olunmasını təqdirəlayiq hesab edirik".

İlham Əliyevin ideyaları hər zaman təqdir edilir

Zirvə görüşündəki çıxışında İlham Əliyev eyni zamanda 2021-ci ildə Belqradada keçirilən yüksək səviyyəli yubiley görüşünü xatırladı. Həmin toplantıda İlham Əliyev hərəkatın COVID-19-dan sonrakı dövrlə bağlı mövqeyini formalaşdırmaq məqsədilə təşkilat üzv dövlətlərin yüksək səviyyəli görüşünün keçirilməsi ideyasını irəli sürmüşdü. Yeni meydana çıxan global əhəmiyyətli məsələləri müzakirə etmək imkanını yaradan budəfəki Zirvə görüşü də möhür Qoşulmama Hərəkatının hazırkı Sədri İlham Əliyev tərəfindən çağırılıb.

Xatırladığı ki, pandemiyanın başlamasından dərhal sonra COVID-19-a qarşı global səyləri səfərbər etmək təşəbbüsü ilə çıxış edən möhür Qoşulmama Hərəkatı olub. İlham Əliyev qurumun Sədri kimi 2020-ci ilin may ayında Qoşulmama Hərəkatının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində onlayn Zirvə toplantısının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürüb. Zirvə toplantısında məlumat bazası hazırlamaq üçün Qoşulmama Hərəkatının İşçi Qrupunun yaradılması qərarı alınıb. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı da pandemiya ilə mübarizədə Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin ehtiyaclarını müəyyən etmək üçün möhür bu məlumat bazasına istinad edib.

Həmin Zirvə toplantısında İlham Əliyev BMT Baş Assambleyasının liderlər səviyyəsində xüsusi sessiyasının çağırılmasını təklif etdi və bu, BMT-yə üzv dövlətlər arasında böyük dəstək qazandı. Xüsusi sessiya isə 2020-ci ilin dekabr ayında keçirildi və tədbirdə 70-dən çox dövlət və hökumət başçısı çıxış etdi. Xüsusi sessiyada beynəlxalq həmrəyliyin artırılmasının zəruriliyi vurğulandı, Qoşulmama Hərəkatının koronavirusla mübarizədə liderliyi qəbul edildi.

İlham Əliyev çıxışında bir daha "peyvənd millətçiliyi" məsələsinə toxunaraq bildirdi ki, bəzi varlı ölkələrin həyata keçirdiyi "peyvənd millətçiliyi" xüsusilə pandemiya ilə mübarizədə ciddi maneədir. Nəticədə Qoşulmama Hərəkatı bütün ölkələrin peyvəndlərdən ədalətli və vahid şəkildə istifadəsinin təmin etmək üçün 2021-ci ildə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında və BMT Baş Assambleyasında qəbul edilmiş iki qətnamənin təşəbbüskarı oldu. Qoşulmama Hərəkatının pandemiya ilə mübarizə üçün global səylərin səfərbər edilməsində liderliyi Hərəkatın nüfuzunu və məsuliyyətini bir daha nümayiş etdirdi.

Qoşulmama Hərəkatının Sədrindən üzv dövlətlərə müraciət

Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi, İlham Əliyev qarşıdakı hədəfləri və prioritetləri də bəyan

etdi. Prezident bildirdi ki, Azərbaycan humanizm prinsiplərinə sadiq qalaraq COVID-19 pandemiyası dövründə olduğu kimi, Qoşulmama Hərəkatının ehtiyacı olan üzv ölkələrinə maliyyə və humanitar yardım göstərməyə davam edəcək:

"Mən burada iki global çağırışı bəyan edirəm. Bunlar Afrikanın və inkişaf edən kiçik adada dövlətlərinin pandemiya sonrası bərpasını dəstəkləməkdir. Məmnuniyyətlə elan edirəm ki, Azərbaycan ilk donor ölkə kimi hər iki global çağırışa 1 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait ayırır. İnanıram ki, Qoşulmama Hərəkatının üzvləri və beynəlxalq ictimaiyyətin digər üzvləri Azərbaycanın təşəbbüsünü dəstəkləyəcək və bizə qoşularaq postpandemiya dövründə ehtiyacı olan ölkələrə dəstək verəcəklər".

İlham Əliyev həmçinin qeyd etdi ki, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin aşınması beynəlxalq düzəni daha da təhdid edir. Son illərdə beynəlxalq təhlükəsizlik arxitekturası köklü dəyişikliklərə üzəlişib və multilateralizm təhlükə altındadır. Ona görə də Qoşulmama Hərəkatı BMT-dən sonra ikinci ən böyük beynəlxalq təsisat kimi beynəlxalq arenada daha nəzərə alınmalıdır. "Təəssüf ki, bu gün biz neokolonializm meylinin artdığını müşahidə edirik. Tarixi müstəmləkəsizləşdirmə prosesi nəticəsində yaranmış Qoşulmama Hərəkatı bəşəriyyətin bu rüsvayçı səhifəsinin tamamilə aradan qaldırılması istiqamətində səylərini birləşdirməlidir".

İlham Əliyev Fransanın soyqırım aktlarına və müstəmləkə cinayətlərinə görə üzv istəməyə çağırır

Azərbaycan Prezidenti çıxışında Fransaya da çağırış etdi. İlham Əliyev bildirdi ki, Qoşulmama Hərəkatı Qəmər Adaları İttifaqının Fransanın müstəmləkə hakimiyyəti altında qalmağa davam edən Mayot adası üzərində şəxsi suverenliyini həmişə güclü dəstəkləyib.

Qoşulmama Hərəkatının təməl sənədlərində əks olunduğu kimi, hərəkatın Fransanın Yeni Kaledoniya xalqının və Fransanın dənizası- rına icma və ərazilərindəki digər xalqların hüquqlarına hörmət etməyə çağırır: "Fransanın Avropadan kənarı idarə etdiyi ərazilər fransız müstəmləkə imperiyasının iyrənc qalıqlarıdır. Biz həmçinin Fransanın Afrika, Cənub-Şərqi Asiya və digər ərazilərdə Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan ölkələrə qarşı müstəmləkə keçmişini, qanlı müstəmləkə cinayətlərini, eləcə də soyqırım aktlarına görə üzv istəməyə və məsuliyyətini etiraf etməyə çağırırıq".

Keçmiş xatırlardan BMT Təhlükəsizlik Şurası

İlham Əliyev həmçinin vurğuladı ki, dünyada uzun illərdir müzakirə olunan digər mühüm məsələ BMT sistemində islahatların aparılması ilə bağlıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının keçmiş xatırladığını və indiki realığı əks etdirmədiyini deyən Azərbaycan Prezidenti təklifi də irəli sürdü: "Təhlükəsizlik Şurasının tərkibi genişləndirilməlidir ki, orada daha çox ölkə təmsil olunsun və coğrafi baxımdan daha ədalətli olsun. Bir daimi yer Qoşulmama Hərəkatına verilməlidir və Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edən ölkə növbəli şəkildə bu yerə sahib olmalıdır. Mən Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələri bu məsələ ilə bağlı məsləhətləşmələrə başlamağa və öz fikirlərini BMT-nin müvafiq komitəsinə təqdim etməyə çağırıram. Biz Təhlükəsizlik Şurasında Afrikaya da daimi yerlərin verilməsi fikrini dəstəkləyirik".

Qoşulmama Hərəkatının sədri həmçinin dedi ki, pandemiya "2030: Davamlı İnkişaf Məqsədləri"nin icra olunmasına mənfi təsir edib. Bundan əlavə, hədəflərə çatmaqda geriləmənin qarşısını almaq və 2030-cu il gündəliyinin icrasına vaxtında nail olmaq üçün global səylər gücləndirilməlidir. Azərbaycan bu məqsədlə BMT-nin COVID-19-dan sonra Qlobal Bərpa üzrə Yüksək Səviyyəli Panelinin yaradılmasını təklif edib. Bu panel postpandemiya dövrü üçün global tədbirlərə dair tövsiyələr hazırlaya bilər. İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələri bu təşəbbüsü də dəstəkləməyə çağırır.

Sonda isə İlham Əliyev əminliklə vurğuladı ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi ilə üzv dövlətlərin legitim maraqlarının müdafiəsi və hərəkatın beynəlxalq arenada mövqeyinin güclənməsi üzrə səylərini əsirgəməyəcək. Məqsəd institusional davamlılıq yaratmaq və Azərbaycandan sonra sədrliyi təhvil alacaq üzvlərə uğurlu miras qoymaqdır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Avropaya yeni enerji körpüləri salır

Artıq Rumıniya da
ölkəmizdən qaz alır.
Növbə "yaşıl enerji"nidir

Kəçən ilin sonunda Buxarestdə "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalandı. Tədbir Rumıniyada işgüzar səfərdə olan Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirildi. Bununla da Azərbaycan-Rumıniya əməkdaşlığının yeni bir sahifəsi açıldı.

Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis bu dördtərəfli sazişi əməkdaşlıq üçün təməl adlandırdı. Perspektivdə hələ görüləməli işlərin çox olduğunu dedi: "Növbəti mərhələdə sualtı elektrik enerjisi xətti boyunca rəqəmsal xətti çəkməyi hədəfə alırıq. Dəniz nəqliyyatı əlaqələrinin bizim Konstantadakı limanımızdan Gürcüstan istiqamətində genişlənməsi nəzərdə tutulur. Bu sayılır Azərbaycanla və sonra Mərkəzi Asiya ilə bağlılığı artıracağıq. Potensialımızdan yararlanmaq və dayanıqlılığı artırmaq üçün qarşıda bizi çoxlu işlər gözləyir".

Sonrakı əlaqələr, keçirilən tədbirlər də möhür bu istiqamətdə irəliləyir. Belə ki, bu il fevralın əvvəlində Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis ölkəmizə rəsmi səfərə gəldi. Paytaxtımızda keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının 9-cu və "Yaşıl enerji" Məşvərət Şurasının 1-ci toplantılarında iştirak etdi.

Tədbirdən bir gün əvvəl hər iki Prezidentin mətbuata bəyanatı oldu. Dövlətimizin başçısı öz bəyanatında bildirdi ki, Rumıniya və Azərbaycan uzun illər ərzində əlaqələrinin strateji tərəfdaşlığı əsasında inkişaf etdirilir: "Strateji tərəfdaşlığa dair iki sənəd imzalanmışdır. Bu gün müzakirə olunan və həll etdiyimiz məsələlər, doğrudan da, strateji əhəmiyyət daşıyır. Siyasi əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədedir və qarşılıqlı səfərlər bunu bir daha göstərir. Eyni zamanda ticarət-iqtisadi sahələrdə də növbəti addımlar var. Ticarət döviyyəsi iki dəfədən çox artsa da, hələ ki, istədiyimizə uyğun deyil. Çünki ticarət döviyyəsinin böyük hissəsini Azərbaycan-Rumıniya ixrac edilən xam neft təşkil edir. Biz ticarət döviyyəsinin şaxələndirilməsi üçün əlavə addımlar atacağıq və ümid edirik ki, hökumətlərarası komissiyamızın fəaliyyəti möhür bu məqsədi güdəcək. Komissiya keçən il Bakıda görüşüb, bu il isə Buxarestdə görüşəcək. Beləliklə, ticarət-iqtisadi sahədə də yaxşı nəticələr ola bilər. Energetika, əlbəttə ki, təkcə Rumıniya-Azərbaycan əlaqələrinin yox, bütövlükdə dünya gündəliyinin mərkəzində olan məsələdir".

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) uzun müddətdir Rumıniyada fəaliyyət göstərir. Şirkətin orada 70-dən çox yanacaq qazdırma stansiyası və bir neçə yanacaq deposu var. Ötən ilin dekabrında isə Buxarestdə SOCAR və "Romgaz S.A." 2023-cü il yanvarın 1-dən Azərbaycan Rumıniyaya qazın təchizatı barədə müqavilə imzaladılar.

Beləliklə, ölkəmiz qaz ixracının coğrafiyasını genişləndirir. Bu, tərəflərin hər biri üçün sərfəlidir. Çünki Avropaya öz enerji təhlükəsizliyinin qorunması üçün mavi yanacaq lazımdır, Azərbaycan isə özünün nəhəng enerji resursları üçün etibarlı bazar əldə edir. Azərbaycan bəzi qazın Rumıniyaya çatdırılması o deməkdir ki, həm ölkəmizdən mavi yanacaq Avropa məkanında yeni ünvan tapacaq, həm

də Rumıniya imkanlarından istifadə edərək onu Avropanın digər ölkələrinə nəql edəcək. Bu ilin fevralında Bakıda SOCAR-la "Romgaz S.A." arasında 2023-2024-cü illər ərzində Azərbaycan Rumıniyaya ildə bir milyard kubmetrə qədər qaz nəqlinə dair saziş imzalandı. SOCAR-dan verilən məlumata görə, saziş 2022-ci il oktyabrın 19-da və dekabrın 16-da sözügedən iki şirkət arasında imzalanmış sənədlərin davamı hesab olunur.

İmzalanmış müqavilələrdə əsasən, Rumıniya bu il yanvarın 1-dən Azərbaycan qazını almağa başlayıb. Razılaşma təbii qazın "Cənub qaz dəhlizi"nin Avropa qolu olan TAP-ın (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) Yunanistan-Komotini çıxış nöqtəsindən IGB (Yunanistan-Bolqarıstan Qaz Interkonnektoru) vasitəsilə planlı nəqlini nəzərdə tutur. Azərbaycan qazının Rumıniyaya tədarüki üzrə müqavilə aprelin 1-dək 300 milyon kubmetr mavi yanacağın vurulmasını planlaşdırır.

Prezident İlham Əliyevin bu günlərdə ölkəmizdə səfərdə olan Rumıniya parlamentinin Deputat Palatasının sədri İon-Marçel Çolakonun rəhbərlik et-

diyi nümayəndə heyətinin qəbul etməsi əməkdaşlıq və tərəfdaşlığın uğurla davam etməsinin daha bir təzahürüdür. Dövlətimizin başçısı bunun möhür əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olmasının göstəricisi olduğunu, enerji sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdiyini, o cümlədən Azərbaycan qazının artıq Rumıniya bazarına çatdırıldığını vurğuladı və "yaşıl enerji" ilə bağlı layihənin həyata keçirilməsindən sonra bu istiqamətdə daha böyük işlərin görülməsinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Görüşdə bir sıra digər məsələlərə yanaşı, Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya arasında imzalanmış dördtərəfli anlaşma memorandumunun və bu çərçivədə Azərbaycanın bərpaulunan enerji potensialı əsasında Qara dənizin dibi ilə elektrik xətinin çəkilməsi layihəsinin əhəmiyyəti də vurğulandı.

Böli, bu gün Azərbaycan Avropaya yeni enerji körpüləri salmağa başlayır. Ölkəmizin qoca qitənin mühüm elektrik enerjisi, əsasən "yaşıl enerji" təchizatçılarından birinə çevrilməsinə də çox qalmaqalı.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

"İslam İnkişaf Bankı Azərbaycanın bu təşkilata üzvlüyündən fəxr hissi keçirir"

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa edəndən bu günə qədər beynəlxalq maliyyə qurumları ilə qarşılıqlı fayda verən əməkdaşlığa xüsusi maraq göstərir. Onu da etiraf edə ki, beynəlxalq maliyyə qurumlarının da Azərbaycana marağı az deyil.

Elə bu günlər Azərbaycanda olmuş İslam İnkişaf Bankı (İİB) qrupunun prezidenti Məhəmməd Süleyman Əl-Casirinin Prezident İlham Əliyevin qəbulunda səsəndirdiyi "İslam İnkişaf Bankı Azərbaycanın bu təşkilata üzvlüyündən fəxr hissi keçirir və ölkəmiz həmişə fəal olmaqla bu qurumun fəaliyyətinə böyük töhfə verir" fikri həmin marağın birbaşa etirafıdır.

İİB ilə əməkdaşlıq sayəsində Azərbaycanda çoxsaylı birgə layihələr reallaşdırılmışdır. Bununla belə, infrastruktur sahəsində əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün hələ potensial mövcuddur. Həmin potensialdan da səhəb açıldığı qəbulda Prezident İlham Əliyev İslam İnkişaf Bankına həyata keçirilən layihələrə verdiyi dəstəyə görə təşəkkürünü bildirmişdir. Dövlət başçısı həmçinin artıq ölkəmizdə icra olunan "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" çərçivəsində əməkdaşlığın gələcək formatını müəyyənləşdirilməsinin zərurətini qeyd etmişdir. Vurğulayaraq ki, İİB-də adçıqolun milli prioritetlər çərçivəsində perspektiv layihələrə, o cümlədən gələcəkdə ticarət və investisiya sahələrində əməkdaşlığın həyata keçirilməsinə maraq göstərir. Diqqətçəkən maraqlı bir məqam həm də ondan ibarətdir ki, İİB qrupunun prezidenti Azərbaycanın müxtəlif sahələrdə, o cümlədən "Elektron hökumət" sahəsində əldə etdiyi uğurlu təcrübəni bank tərəfindən digər ölkələrdə də tətbiq oluna biləcəyini diqqətə çatdırmışdır.

Biz artıq fərqli dünyanın sakinliyi və alişdığımız yaşama qaydaları, xüsusən iqtisadi əməkdaşlığın mözmunu və istiqamətini sürətlə dəyişməkdədir. Bunlar günümüzün realıqlarıdır. Odur ki,

Prezident İlham Əliyev yeni çağırışlara köklənən dünyada bütün sahələrdə üzrə əməkdaşlığın genişləndirilməsində qəti mövqə nümayiş etdirir. Bu baxımdan qəbulda "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"ə toxunan dövlət başçısının Qarabağda və Şərqi Zəngəzürdə yənidən qurma layihələrinin bizim üçün ən prioritet sahələrdən biri olduğunu vurğulaması təsadüfi deyil. İlham Əliyev "Şərqi-Qərbi" nəqliyyat dəhlizi, rəqəmsal transformasiya və bərpaulunan enerji sahələrinin də ölkəmizin iqtisadi inkişafında mühüm yer tutduğunu nəzərə alaraq bildirmişdir ki, bütün bunlarla bağlı həyata keçirilən layihələrə xeyli sayda tərəfdaş və investor cəlb edilib və ediləcək. Bu isə həm də o deməkdir ki, Azərbaycan dövləti dünyada iqtisadi və təbii kateqoriyalardan, böhranların dərinləşməsinə baxmayaraq, iqtisadi islahatların zamanı və şəraitin tələblərinə uyğun davam etdirilməsində israrlıdır.

Silahlı qarşıdurmanın dalana dirəndiyi, gərginliklərin sürətlə artdığı müasir dünyamızda Azərbaycan perspektiv inkişaf planlarını bir qədər ehtiyatlı iqtisadi modellər üzərində qura bilər. Lakin İlham Əliyev islahatçı dövlət başçısı kimi yeni iqtisadi uğurları qazanılmasına köklənir. Prezident belə hesab edir ki, Azərbaycan özünün də yerləşdiyi regionda digər dövlətlərin illər boyu toquşan maraqlarını uğurlu əməkdaşlıq məcrasına yönəltmək iqtidarındadır.

Bahadır İMANQULIYEV,
"Azərbaycan"

Qısamüddətli istiqrazların yerləşdirilməsi üzrə hərrac keçiriləcək

Martın 7-də Bakı Fond Birjasında (BFB) Maliyyə Nazirliyinin dövlət qısamüddətli istiqrazlarının yerləşdirilməsi üzrə hərrac keçiriləcək.

BFB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, diskontlu, qısamüddətli dövlət istiqrazlarının ümumi həcmi 70 milyon manat, nominal dəyəri 100 manat, tədavi müddəti 364 gündür. İstiqrazlar 2024-cü il martın 5-də ödə-

niləcək. "PAŞA Kapital" investisiya şirkəti QSC anderraytə vətəndaşlara çıxış edir.

Hərrac zamanı qeyri-rəqəbətli sifarişlərin istiqrazların buraxılışının 20 faizdən çox olmamaq şərti ilə qəbul edilməsinə icazə verilir. Bundan əlavə, hərrac iştirakçıları tərəfindən istiqrazların alınması üçün verilən sifarişlərin həcmi emitent tərəfindən hərraca çıxarılmış istiqrazların həcmindən 20 faizdən aşağı olduğu təqdirdə emitent bu sifarişləri

qəbul etməyəcək. Hərrac zamanı dövlət istiqrazlarına tələb təklifi üstünlüyü və qiymət emitenti qane edəcəyi halda isə emitent tərəfindən təklif olunan istiqrazların həcmi 50 faizə qədər artırılabilir. Hərracda iştirak etməkdə maraqlı şəxslərin birja üzvləri olan investisiya şirkətlərinin müraciət etmələri mümkündür. Birja üzvlərinin əlaqə vasitələri BFB-nin internet saytının (www.bfb.az) "Üzvlər" bölməsində yerləşdirilib.

İstiqrazlara investisiya yatırımı təhlükəsizdir

Pulu etibarlı şəkildə saxlamaq və ondan gəlir əldə etmək müasir dövrün tələbidir. Hazırda bütün dünyada yığimlərin saxlanılması üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə edilir. Vətəndaşlar son illərdə əsas yatırım vasitəsi olan bank depozitləri, daşınmaz əmlak, qızıl və əmtəə ilə yanaşı, kapital bazarlarına da investisiya qoyurlar. Ölkəmizdə müxtəlif gəlir və risk səviyyəsinə uyğun qiymətli kağızlardan - dövlət və korporativ istiqrazlardan investisiya aləti kimi istifadə olunur. İstənilən fiziki şəxs hədəflədiyi risk və gəlirliliyə uyğun istiqraz əldə edərək kapital bazarlarının üstünlüklərindən yararlanır.

Ölkəmizin maliyyə sisteminin genişləndirilməsində qiymətli kağız bazarının və bazarın əsas alətlərindən olan istiqrazların inkişafı ciddi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanda qiymətli kağız bazarında müxtəlif müəssisələrin, o cümlədən Azərbaycan Dövlət Neft Fondunun və Maliyyə Nazirliyinin istiqrazları, Azərbaycan Mərkəzi Bankının notları mövcuddur. Əvvəlki illərlə müqayisədə istiqrazlara investisiya yatırımı daha geniş yayılıb.

Bəzi şirkətlərin səhm və istiqrazlarının illik dividendləri bank faizlərindən yüksəkdir

Azərbaycanda müəssisəlik bazarının inkişafı dövlətin diqqət göstərdiyi əsas sahələrdən biridir. Hazırda Mərkəzi Bankın, Maliyyə Nazirliyinin istiqrazlarının Bakı Fond Birjasında yerləşdirilməsi davamlı olaraq həyata keçirilir. Birjının üzvləri olan investisiya şirkətləri maliyyə

və vasitəçiliyi rollarını inkişaf etdirən məkə bazarın dinamik artım tempinə töhfə verirlər.

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə danışan Milli Məclisin deputatı, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Aydın Hüseynov deyib ki, istiqraz bazarının mövcud vəziyyəti ilə yanaşı, səhmdar cəmiyyətləri, özəl investisiya şirkətləri, holdinqlər də səhm və istiqrazlarını buraxırlar. Onların təyin etdiyi dividendlər də kifayət qədər cəlbəedici. Bunun nəticəsidir ki, hüquqi şəxslərlə yanaşı, vətəndaşlar da açıq hərraclarda iştirak edir, pullarını səhm və istiqrazlara yerləşdirirlər. Onlar il ərzində bank faizləri kimi səhm və istiqrazlardan əhəmiyyətli dərəcədə faizlər və dividendlər əldə edirlər. Bəzi şirkətlərin səhm və istiqrazlarının illik dividendlərinin bank faizlərinə də yüksək olması vətəndaşların diqqətini daha çox cəlb edir".

Ən aşağı riskli qiymətli kağızlar dövlət istiqrazlarıdır

Mütəxəssislər təsdiq edirlər ki, dünyada ən aşağı risklə ölçülən qiymətli kağızlar dövlət istiqrazlarıdır. İqtisadi Cəfər İbrahimi qeyd edib ki, istiqrazlar qısa və ortamüddətli investisiya olunan maliyyə alətləridir: "Banklarla müqayisədə qiymətli kağızları istənilən vaxt satıb vəsaiti likvid etmək mümkündür. Bu maliyyə alətləri üzərindən əhalinin və iqtisadi subyektlərin artıq yığımları iqtisadiyata yönləndirilir. Ona görə də alternativ bazar hesab edilir. İstiqrazlara investisiya etmək üçün ölkədə lisenziyalı fəaliyyət göstərən investisiya şirkətləri ilə müqavilə bağlayıb hesab açdırmaq kifayətdir. Belə olan halda vətəndaşlar həm ölkə daxilində, həm də xaricdə fəaliyyət göstərən istənilən şirkətin səhm və istiqrazlarına investisiya yatra bilərlər. İstiqrazlara investisiya nəticəsində həm dividend, həm faiz gəliri əldə edilir. Həmçinin alqı-satqı arasındakı fərqdən yaranan, sərmayə qazancı adlandırılan gəlirləri də əldə etmək mümkündür.

C.İbrahimi deyib ki, səhm və istiqrazların iş mexanizmi bütün dünyada eynidir: "Təkcə ölkəmizdə deyil, elə hər yerdə ən aşağı riskli investisiya aləti hesab edilir".

Qiymətli kağızların mülkiyyət hüquqlarının qorunması depozit mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Proses elektronlaşdırılısa da, investisiya edilən vəsaitin itməsi və ya digər şəxslərin adına ötürülməsi mümkün deyil. Beləliklə, istiqrazlara investisiya yatırımı təhlükəsizdir".

Digər investisiya alətləri ilə müqayisədə istiqrazlar daha gəlirlidir

Dövlət istiqrazları təhlükəsiz olsa da, özəl sektor istiqrazlarına nisbətən daha aşağı gəlirlidir. Manatla gəlirlilik müvafiq olaraq dövlət istiqrazlarında 5-9 faiz, korporativ istiqrazlarda 8-13 faiz arasında dəyişir. Təbii ki, bu, istənilən yatırımı etməzdən əvvəl onun gəlirliliyinə

diqqət yetirən vətəndaşlar üçün önəmli faktorlardandır.

Ümumiyyətlə, digər investisiya alətləri ilə müqayisədə istiqrazlar daha gəlirlidir. Belə ki, banklara qoyulan manatla depozitlərdə orta faiz göstəricisi illik 12 faiz, xarici valyutalarda isə 2,5 faizdir. Əmlakın icarəyə verən şəxslər isə illik təxminən 3-6 faiz gəlir əldə edirlər. SOCAR istiqrazları dollarla buraxılır. Pulunu dollarla saxlamaq və gəlir əldə etmək istəyənlər onları ya illik 2-2,5 faizlə banklara, ya da illik 4,5 faizlə Azərbaycan Dövlət Neft Fondunun istiqrazlarına yatra bilərlər.

Qeyd etmək lazımdır ki, istiqrazların gəlirliliyi satış üçün keçirilən hərraclarda məlum olur. Yəni istiqrazların qiyməti tələb-təklifdən asılı olaraq dəyişir.

İstiqrazların ən mənfəətli tərəfi qısa müddətlik buraxılmasıdır

Yatırım növləri həm də investisiya müddətinə görə fərqləndirilir. Əmlak və qızıl da vaxt məhdudluğu olmadığı halda banklara qoyulan depozitlərdə və ya səhm və istiqrazlara yatırılan investisiyalarda vaxt məhdudluğu tətbiq edilir. Bank əmanətlərinin saxlanılması üçün müddət banklar, istiqrazlar üçün isə onları buraxan şirkətlər tərəfindən müəyyən edilir.

İstiqrazlara investisiya yatırımı elə ən mənfəətli tərəfi də onların qısa müddətlik buraxılmasıdır. Dövlət istiqrazları 1-3 illik, korporativ istiqrazlar isə əsasən 5 illik buraxılır. Əlbəttə ki, bu, uzunmüddətli maliyyə planlaşdırması üçün münasib hesab edilə bilər. Məsələn, SOCAR istiqrazlarına yatırım edən vətəndaş 5 illik müddət tamamlanan kimi vəsaiti likvid etməli, yəni pulu çəkməlidir. Həmin pulu yeni istiqrazlara və ya digər investisiya alətlərinə yatırmaq mümkün olsa da, bu, bözən yatırım edənlər üçün çətinlik yaradır.

İstiqraz yatırımlarını likvid etmək daha sərfəlidir

Lakin istiqrazlara investisiya yatırılması vəsaitləri geri götürmək daha asan və sərfəlidir. Banka depozit etmiş şəxs təcili pul lazımlı olduqda

həmin vəsaiti bankdan geri alsas, faizlər silinir. İstiqrazlarda isə belə deyil, yatırımı itki olmadan cəmi bir neçə saat ərzində pulu çəkmək mümkündür. Hətta vətəndaşlara xüsusi əməliyyat vasitəsilə təcili vaxtlarda istiqrazları girov qoyaraq aşağı faizlə kredit götürmək şansı da yara bilər. Dövlət istiqrazlarına sahib olan vətəndaşların 100 faizi qədər kredit götürə bilərlər. Belə olan halda illik faiz dərəcəsi müddətdən asılı olaraq, 6-12 faiz arasında dəyişir.

İstiqrazların digər üstün cəhətlərindən biri də odur ki, lazım gəldikdə, yatırımı tamamilə deyil, bir hissəsini satıb pulu çəkmək mümkündür. Lakin digər investisiya alətlərində, məsələn, əmlak və bank depozitlərində əmanətlərin yalnız bir hissəsini likvid etmək olmur və ya faiz itkisi baş verir.

İstiqrazlara yatırımlardan digər investisiya alətləri kimi geniş istifadə edilməsinə də, onlar kifayət qədər gəlirli və sərfəlidir. Görünür odur ki, istiqraz bazarında güclü infrastruktur yara bilər. Bu amillər qiymətli kağız bazarının sabit inkişafının təminatıdır. Bu amillər qiymətli kağız bazarının sabit inkişafının təminatıdır. Bu amillər qiymətli kağız bazarının sabit inkişafının təminatıdır.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

Sumqayıtda Heydər Əliyevin 100 illiyi ilə bağlı tədbir keçirilib

Azərbaycan Strateji Obyektlərin Mühafizəsi Dövlət Agentliyi Sumqayıt şöbəsinin xüsusi heyəti Sumqayıtda Ümummilli Liderin abidəsini ziyarət edib, abidəsi önünə tər çiçək dəstələri düzərək Ulu Öndərə ehtiramlarını bildirib.

Tədbir Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində davam edib. Çıxış edənlər bildirdilər ki, Ümummilli Lider həmişə Sumqayıta xüsusi qayğı göstərib. Şəhərin abadlaşmasında, burada kimya sənayesinin bərqərar və inkişafında əvəzsiz xidmətləri olan Ulu Öndər tez-tez Sumqayıta səfər edib. O, hər gəlişində sakinlərin həyat şəraiti ilə maraqlanıb, problemlərini öyrənib onları həlli istiqamətində tədbir görülməsi üçün tapşırıqlar verirdi. Qeyd edilib ki, şəhərdə yaşayış binalarının tikintisi, mədəniyyət ocaqlarının inşası Ulu Öndərin xeyir-duası ilə həyata vəsiqə alardı. O da vürğulənib ki, ötən əsrin 70-ci illərində yüzlərlə sumqayıtlı gənc məhz Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə SSRİ-nin sayılıb-seçilən təhsil ocaqlarına göndərilmişdir. Sumqayıtın sənaye müəssisələrinin, mədəniyyət və səhiyyə ocaqlarının da əksəriyyəti Ulu Öndərin yadigarlarıdır.

Qarabağ savaşında, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması uğrunda mübarizədə tərtərlilərin qəhrəmanlıq salnaməsi yazdığını, əsl vətənpərvərlik nümunəsi göstərdiyini sübut etməyə ehtiyac yoxdur.

Qarabağ uğrunda döyüşlərdə, o cümlədən Birinci Qarabağ savaşında düşməne bir qarış da torpaq verməyən, 44 günlük zəfərdə sanballı payı olan, erməni terrorçuları tərəfindən hər gün başına raket, artilleriya mərmiləri yağdırılan, amma qəddini bükməyən, düşməni qarşısından bir addım da geri çəkilməyən Tərtər öyilməz qururu, yenilməz döyüş əzmi, düşməne vurduğu tarixə çevrilib. Dövlətin gördüyü tədbirlər sayəsində müharibənin Tərtərə vurduğu yaralardan əsər-əlamət qalmayıb. Yerləyeksən olan evlər, dağılan ərazilər yenidən qurulub. Rayon mərkəzi, Tərtərdə qış olsa da, bahar libasıdır. Kütəllər, meydanlar abad görkəmi, yaraşığı ilə göz oxşayır. Qarabağ işğaldə olduğu illərdə suya həsrət qalan kəndlərə indi Tərtər çayının mayası bərkət olan suyu gəlir. Taleyini torpağa, halal zəhmətə bağlayan Tərtər kəndlisinin qaməti düzəlib, qırışığı açılıb.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Görüş yeri... dəyişir

Balçılı Göygöl rayonunun böyük kəndlərindədir. Kənddə iki mindən çox əhali yaşayır. Bir neçə il əvvəl kəndə əsəfət yol çəkilmiş, sakinlərin məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində digər tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Rayon iqtisadiyyatında sanballı payı olan kənd istər Birinci, istərsə də İkinci Qarabağ müharibələrində fəal iştirak etmişdir. Birinci Qarabağ müharibəsindən kənddən 18, Vətən müharibəsinə isə 56 nəfər yollanmışdır. Birinci Qarabağ müharibəsində kəndin 7 oğlu şəhid olmuşdur. Sakinlər həmin şəhidlərin - Mustafaya Bayramovun, Nəsrəddin Həsənovun, Azər İsgəndərovun, Cavanşir Nazarovun, Elman Məmmədovun, Rizvan Tağıyevin və İsmayıl Hüseynovun xatirəsini öziz tuturlar. Eləcə də müharibə iştirakçılarının, qazilərin problemlərini həlləmə diqqətlə yanaşırlar.

Kənd sakinləri ilə növbəti görüşə gələn Göygöl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elvin Paşayev diqqətə çatdırmışdır ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin ölkəmizdə insanlara layiqli xidmət göstərilməsi, vətəndaşların problemlərini diqqətlə yanaşılması ilə bağlı verdiyi tapşırıqlara Göygöl rayonunda da əməl edilir, şəhər və kəndlərdə keçirilən görüşlərdə əhalinin qaldığı məsələlərin həlli istiqamətində operativ tədbirlər görülür.

Sonra söz görüş iştirakçılarına verilmişdir. Çıxış edən kənd sakinləri vürğulamışlar ki, son illər insanların işlə təminatında müsbət addımlar atılmış, onların məişət problemlərinin həlli

istiqamətində xeyli iş görülmüş, o sıradan məişət tullantılarının daşınmasında mövcud olan problemlər aradan qaldırılmışdır. Bundan başqa, əkin sahələrinin su ilə təminatında yaranmış problemlər həll edilmişdir. Vaxtilə kəndin ən böyük problemlərindən biri rayon mərkəzindən kəndə gələn yol ilə bağlı olmuşdur ki, artıq həmin məsələ də həllini tapmışdır.

Görüşdə kənd əhalisinin məşğulluğunun təmin olunması sahəsində xeyli iş görüldüyü, bir neçə nəfərin "Özünüməşğulluq proqramı"na cəlb edildiyi bildirilmişdir. Proqramda cəlb edilənlərin əsasən şəhid ailələri, müharibə əlilləri və aztəminatlı ailələr olduğu qeyd olunmuşdur.

Görüşdə son illər rayonda, o cümlədən Balçılı kəndində əkin sahəsinin artdığı diqqətə çatdırılmışdır. Həmin əkin sahələrinin suvarılması üçün hazırda 46 subartezian quyusundan istifadə edildiyi qeyd olunmuş, cari ildə daha 2 subartezian quyusunun qazılmasının nəzərdə tutulduğu barədə məlumat verilmişdir.

Soyyar görüş zamanı sakinlərdən Samirə Məmmədovanın kənddə axılı ara yollarının təmiri, Alimə Məmmədovanın qazılması nəzərdə tutulan subartezian quyularının tezliklə istifadəyə verilməsi, eləcə də Günel Bayramovanın yolların işıqlandırılması ilə bağlı təklifləri dinlənilmişdir. Qaldırılan məsələlərin həlli istiqamətində aidiyyəti üzrə müvafiq təşkilatlara tapşırıqlar verilmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Tərtərin hər tərəfi inkişaf, abadlıq və quruculuq ünvanıdır

keçən il kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının 2021-ci illə müqayisədə 2,3 faiz artması da bunu təsdiqləyir. Taxıla gəldikdə, ötən təsərrüfat ilində rayon üzrə 8103 hektar sahədə taxıl yetişdirilmişdir. Orta məhsuldarlığı 41 sentner olmuşdur. Buğda zəmilərinin məhsuldarlığı isə 43,6 sentnerə yüksəlmişdir. 2022-ci ildə 3450,7 hektarda pambıq əkilib, bu, pambıqçılıq rayonları arasında 3-cü göstəricidir. Rayonun təsərrüfatında şəkər çuğunduru, günəbaxan, meyvə-tərəvəz sahələrindən də nəzərdə tutulduğundan xeyli çox məhsul istehsal edilmişdir.

Heyvandarlığın inkişafında da müsbət nəticələr var. Hazırda rayonun təsərrüfatlarında qaramalın sayı 31500, dəvənin sayı 43500, müxtəlif növ quşların sayı 219 min başa, arı ailəsinin sayı isə 6390 başa çatır. Keçən il rayon üzrə 3435,5 ton ot, 23 min ton süd, 13,5 milyon ədəd yumurta istehsal edilmişdir.

Əvvəlki illə müqayisədə ot və süd istehsalı artmışdır. Tərtərdə sahibkarlığın inkişafına böyük önəm verilir, münbit şərait yaradılır. Rayon icra hakimiyyətinin əməkdaşları sahibkarlarla vaxtaşırı işgüzar görüşlərin keçirilməsi önəməyə çevrilmişdir. Belə görüşlər zamanı sahibkarları narahat edən problemlər öyrənilir, onların aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülür. Nəticədə yalnız ötən il 31 nəfər hüquqi, 921 nəfər fiziki şəxs kimi sahibkarlığa fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün vergi orqanlarında qeydiyyatdan keçmişdir. Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 2022-ci ildə rayonun sahibkarlıq subyektlərinə 1 milyon 729 min manat güzəştli kreditlər verilmişdir. Bu layihələrin icrası hesabına 46 nəfər üçün yeni iş yeri açılmışdır.

Rayon ərazisində abadlıq-quruculuq işləri də söngimir. Tərtər şəhərinin asfalt yolları, zövqlü inşa edilmiş istinad divarları, yeni salınan yaşillıqları, ümumi səliqə-sahmanı hər kəsə razılıq do-

ğurur. 432 şagirdlik Xoruzlu kənd tam orta məktəbi bu yaxınlarda istifadəyə verilmişdir. Kovdadıq kəndində 20 şagirdlik ibtidai və Zolqörən kəndində 56 şagirdlik ümumi orta modul tipli məktəb kənd sakinlərinin istəyi ilə inşa edilmişdir. Tərtər şəhər 5 saylı tam orta məktəb üçün yeni binanın tikintisi isə davam edir. 320 şagirdlik Azad Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbinin tikintisi yeni başlanıb. Bəyimsarov və Qazyan kəndlərində 50 yerlik körpələr evi-uşaq bağçalarının tikintisi sürətlə aparılır. Rayonda ekoloji tarazlığın qorunması məqsədilə Bərdə, Ağdam və Gəncə istiqamətində yol kənarlarında, yaşayış məntəqələrində, meşə zolaqlarında müxtəlif növ ağac, gül və həmsəyahıl kol-əkilmişdir.

Tərtərdə vətəndaş müraciətlərinə də diqqət və həssaslıqla yanaşırlar. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov deyir ki, Prezident İlham Əliyevin yüksək tribunadan özünü xalqın xidmətçisi olduğunu bəyan etməsi və uğurlu sosial siyasəti ilə bunu təsdiqləməsi ölkənin məmurları üçün örnəkdir, xəbərdarlıq mesajıdır və bu məsuliyyəti dərk etmədən dövlət başçısının etimadını doğrultmaq, rayon sakinlərinin rəğbətini qazanmaq mümkün deyil. M.Məmmədovun sözlərinə görə, RİH-də hər bir müraciət diqqətlə və operativ araşdırılır. Rayon icra hakimiyyətinin imkanları daxilində olan məsələlər operativ həll olunur. Digər problemlərin həllinə nail olmaq üçün işə əlaqədar mərkəzi qurumlar qarşısında məsələ qaldırılır.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Dəli Kürün miskin günləri

Keçən əsrin sonları, XXI əsrin əvvəllərində Kür çayı boyunca yerləşən şəhər, qəsəbə və kənd əhalisinin yaxşı yadındadır: o zamanlar hər 10-15 ildən bir Kürün "dəliyi" tuturdu. Coşub-daşaraq evləri, bağ-bağatları, əkin sahələrini suları altına alırdı.

Son güclü, hətta 100 ildə bir dəfə baş verən daşqın 2010-cu ilin yaz-yay aylarında olmuşdu. Salyan, Sabirabad, Saatlı, Hacıqabul, Şirvan şəhərinin Qurbanlı məhəlləsi və ətrafda kəndlər böyük ziyan çəkmiş, ümumilikdə, 20 min ev su altında qalmış, 300-dən çox ev tam dağılmış, 50 min hektar ərazini su basmışdı. Xeyli mal-qara, toyuq-cüce, pay torpaqlarında becərilən taxıl, pambıq, bağlar, əkin sahələri, bir çox kənd təsərrüfatı məhsulu məhv olmuşdu.

Daşqının fəsadlarının aradan qaldırılması üçün istər dövlət, istərsə də əhali tərəfindən operativ tədbirlər görülmüşdür. Prezident İlham Əliyev təbii fəlakətlə əlaqədar Şirvan şəhərinə gələrkən yaranmış vəziyyətlə yerdə tanış olub ətraf rayonların, o cümlədən əlaqədar nazirlik və təşkilatların rəhbərləri ilə müşavirə keçirmiş, uçuş evlərinin sahibləri üçün dövlət vəsaiti hesabına fərdi evlərin tikilməsi tapşırğını vermişdir. Qısa müddətdə sıradan çıxması və ya başqa infrastrukturların bərpası ilə bağlı işlər görülmüş, Kür çayının hər iki sahilində bəndlər qaldırılmışdır. Qıssı, çətinliklə də olsa, Dəli Kür ci-lovlanmışdır.

Xəzərin Kürə axmaması üçün deltada bənd tikilir

Bu vəziyyətdən ön çox əziyyət çəkən isə Neftçala idi. İcməli su sarından rayon əhalisi ciddi çətinliklərlə üzləşmişdi. Yaxşı ki, 2020-ci və 2021-ci illərin yayında Bakı, Sumqayıt şəhərlərindən, Salyandan, Şirvandan sudaşayan məşinlər neftçalılara dadına çatdı. Rayon mərkəzinə, qəsəbə və kəndlərə icməli su daşındı. Amma su qıtlığı əkinlərə, bağlara və mal-qaraya da xeyli ziyan vurdu. Çaya daxil olan duzlu su ilə suvarılan taxıl, pambıq, yonca sahələri yandı, məhsul vermədi. Yararsız

Bu vəziyyətdən ön çox əziyyət çəkən isə Neftçala idi. İcməli su sarından rayon əhalisi ciddi çətinliklərlə üzləşmişdi. Yaxşı ki, 2020-ci və 2021-ci illərin yayında Bakı, Sumqayıt şəhərlərindən, Salyandan, Şirvandan sudaşayan məşinlər neftçalılara dadına çatdı. Rayon mərkəzinə, qəsəbə və kəndlərə icməli su daşındı. Amma su qıtlığı əkinlərə, bağlara və mal-qaraya da xeyli ziyan vurdu. Çaya daxil olan duzlu su ilə suvarılan taxıl, pambıq, yonca sahələri yandı, məhsul vermədi. Yararsız

Belə vəziyyət çox davam edə bilməzdi. Odu ki, bununla bağlı əlaqədar təşkilatların təcrübəli mütəxəssisləri Neftçalaya gəldilər. Öncə rayon əhalisi üçün icməli su problemi həllini tapdı - Salyandan su xətti çəkildi. Məsləhətləşmələrdən sonra qərar alındı ki, Kürün mənsəbində - çayın Xəzərə qovuşduğu ərazidə bənd vurulsun. Bu, dəniz suyunun çaya qarışmasının qarşısını almaqla bərabər, arxa hissədə, yəni Kür çayı boyunca suyun

qalxmasına səbəb olar. Layihə hazırlandı. Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sifarişli ilə keçən ilin oktyabr ayının sonlarından işə başlandı. Podratçı "Muğan Su Tikinti" QSC mühəndis-texniki işçiləri, maşın-mexanizmləri işə cəlb etdi. Bəhrəmtəpə karxanasından, Ağsu və Tərtər rayonlarından obyektə fasiləsiz olaraq iri həcmdə çay daşları, qum-çınqıl daşınb gətirildi.

İş icraçısı Famil Yolçuyevin deydinə görə, bəndin uzunluğu 350, eni 16 metrdir. Layihəyə əsasən, hündürlük 5 metrə yaxın olacaq. Bu, imkan verəcək ki, çayda suyun səviyyəsi yüksələndə su bəndi aşb dənizə tökülmək normallaşma yaratsın. İş icraçısı əyani olaraq göstərdi ki, hazırda dənizin səviyyəsi Kürdəki sudan təqribən 40 santimetr yuxarıdır. Deməli, bənd vurulmasa, şor su çaya girib üzüyuxarı axa bilər.

Ümidvar Abuşov, Ağahüseyn Bayramov, Murad İmanov, Tariverdi Məmmədov və başqalarının əməyi hesabına bənddə son tamamlama işləri görülür. Tikilən bənd həm də Xəzərdən müxtəlif növ balıqların hərəkəti, kürü tökmək üçün çaya girməsi, biomüxtəlifliyin qorunması üçün şərait yaradacaq.

Sevran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Gəncə fəvvarələri əsaslı təmir olunur

Gəncədə həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işləri çərçivəsində şəhər ərazisindəki fəvvarələrin əsaslı təmirinə başlanılıb.

İlkin mərhələdə şəhər Mənzil-Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyinin balansında olan 6 böyük fəvvarə yenilənəcək. Heydər Əliyev Meydanı və "Xan bağı"nda olan 4 fəvvarə sökülərək müasir standartlara uyğun fərqli görünüşdə yenidən inşa ediləcək. Cavad xan küçəsində olan 2 fəvvarə də əsaslı təmir olunacaq. Sonrakı mərhələdə isə park və xiyabarlarda, eləcə də meydanlarda yerləşən, təmirə ehtiyacı olan digər fəvvarələrin yenidən qurulması nəzərdə tutulur. "Xan bağı" və Cavad xan küçəsində olan fəvvarələrin cari ilin aprel-may, şəhərin baş meydanında olan iki böyük fəvvarənin isə iyul-avqust aylarında təhvil verilməsi planlaşdırılır.

Qəsəbə məktəbi yenidən qurulur

Bu yaxınlarda Zəyəm qəsəbəsindəki 1 nömrəli tam orta məktəbdə əsaslı yenidənqurma işlərinə başlanmışdır. 1176 şagirdlik 2 korpusdan ibarət məktəb binasında akt və idman zalları, laboratoriya, yeməcxana, həyətə isə icməli su anbarı və qazanxana inşa edilir.

Bunadək rayonun ən böyük təhsil müəssisələrindən olan M.Füzuli adına təbiət və humanitar fənlər təmayillü orta məktəb-lisey və C.Abdinov adına Zəyəm Cırdaxan kənd 2 nömrəli tam orta məktəb yenidən qurularaq müasir standartlara uyğun şəkildə istifadəyə verilmişdir.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

MAQATE xəbərdarlıq edir

İran uranın 84 faizə qədər zənginləşdirilməsinə nail olub

İran nüvə silahı yaratmağa yaxındır. Bu ölkə uranın 84 faizə qədər zənginləşdirilməsinə nail olub və nüvə bombası yaratmaq üçün lazım olan səviyyəyə çox az qalıb.

Qərbi xəbər agentliklərinin məlumatına görə, bu qənaətə Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin (MAQATE) müfəttişləri gəlib. Bununla belə, onlar Tehranın hərəkətlərinin qəsdən olub-olmadığını hələ öyrənmə bilməyiblər. İran hələ də təkidlə bildirir ki, uranı 60 faizdən yuxarı zənginləşdirməyə cəhd etməyib, ancaq bu göstərici də Tehranla beynəlxalq ictimaiyyət arasında əvvəllər ödənilmiş razılaşmaları dəfələrlə üstələyir. Ekspertlər əmindirlər ki, hazırda İranın nüvə silahı yaratmaq məqsədli gündəmdə olması belə bu, yaxın gələcəkdə reallaşsın.

MAQATE İran İslam Respublikasında agentlik müfəttişləri tərəfindən aşkar edilmiş ən yüksək səviyyəyə olan 84 faiz zənginləşdirilmiş uranın necə ödənilməsi ilə bağlıdır. "Bloomberg" agentliyinin yaydığı məlumatı digər Qərbi KİV də təsdiqləyib. Nüvə silahları üçün uranın ən münasib zənginləşdirmə səviyyəsi 90 faiz hesab olunur. Beynəlxalq sanksiyaların ləğvi müqabilində İranın nüvə programını məhdudlaşdırmaq məqsədilə Tehran və BMT Təhlükəsizlik Şurasının beş daimi üzvü və həmçinin Almaniya tərəfindən 2015-ci ildə qəbul edilmiş Birgə Hərtərəfli Fəaliyyət Pla-

nında (BHFP) bu ölkədə uranın zənginləşdirilməsi səviyyəsinin 3,67 faizdən çox olma-yacağı qeyd edilmişdir. ABŞ 2018-ci ildə BHFP-dən çıxdıqdan və Tehrana qarşı sanksiya siyasətinə qayıtdıqdan sonra İran nüvə sazişindən irəli gələn öhdəliklərinin bir hissəsindən imtina etdi. İndi ölkənin bəzi obyektlərində uranın zənginləşdirilməsi səviyyəsinin 60 faizə çatdırılması ehtimal olunur.

ABŞ müdafiə nazirinin müşaviri Kolin Kahl çərçəbədə axşamı konqresdəki dinləmələrdə deyib ki, İranda bir atom bombası hazırlamaq üçün kifayət qədər uranın istehsalına nail olmaqdan ötrü vaxt 12 aydan təxminən 12 günə endirilib. Amma ekspertlər hesab edirlər ki, Tehrana atom raketini üçün nüvə başlığı yaratmağa hələ bir-iki il lazım olacaq.

Bu arada İranın Atom Enerjisi Təşkilatının (İAET) rəsmi nümayəndəsi Bəhrüz Kamalvəndi bildirib ki, heç kəs ölkədə 60 faiz səviyyəsinə keçməyib. O, yerli mətbuata müsahibəsində deyib ki, yüksək zənginləşmə dərəcəsinə malik hissəciklərin möv-

udluğu təbii hadisədir. Məsələn, uranın 20 faizə qədər zənginləşdirilməsi prosesində 47 faiz, 60 faiz səviyyəsində uranın ödənilməsi prosesində isə daha yüksək zənginləşdirilməsi uranın olması müşahidə edilə bilər.

Hazırda MAQATE-nin əsas vəzifəsi Tehranın məqsədyönlü şəkildə uranın zənginləşdirilməsi üzrə rekord səviyyəyə çatmağa çalışdığını, yoxsa bunun sentrifugalı birləşdirən borularda yanacaq toplanması səbəbindən istəmədən baş verdiyini aydınlaşdırmaqdır. Hələ fevralın əvvəllərində agentliyin rəhbəri Rafael Grossi bildirmişdi ki, müfəttişlər Fordo zavodunda uranın zənginləşdirilməsi səviyyəsini artıran texnologiyada elan olunmamış dəyişiklik aşkar ediblər. Lakin zənginləşmə səviyyəsinin kəskin artmasının təsdiqi olmadığı ortaya çıxarsa, bu, Tehrana Qərbi arasında münasibətlərdə ciddi böhran yarada bilər.

Avropalı diplomatlar Amerikanın "The Wall Street Journal" qəzetinə bildiriblər ki, bu, BHFP-ni rəsmi şəkildə ləğv etmək üçün təkan olacaq.

Baş verənlərin İsraili İranın nüvə obyektlərinə hücumu sövq edə biləcəyi ilə bağlı narahatlığı da var. Üstəlik, İsraililər Tehrana nüvə bombası yaratmağa imkan verməyəcəkləri barədə dəfələrlə xəbərdarlıq ediblər. Sırağın bu fikri İsrailin Baş naziri Binyamin Netanyahu yenidən təkrarlayıb. Həftə sonu o, ABŞ dövlət katibi Antoni Blinkenlə telefonla bu məsələni müzakirə edib. Blinken isə, öz növbəsində Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Böyük Britaniya, Almaniya və Fransa-nın xarici işlər nazirləri ilə görüşdə İranın nüvə proqramı mövzusunda qaldırılıb.

MAQATE ötən həftə keçirilən auditin notalarını Teh-ranla müzakirə etdiyini və bütün məlumatların agentliyin idarə heyətinə verəcəyini bildirdi. İdarə heyətinin növbəti rüblük iclası martın 6-na təyin edilib.

İran Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi təmsilçisi Nəsir Kananı Çafi isə MAQATE-dən narazılığını bildirməyə deyib: "İkitərəfli görüşlərdə müzakirə edilmiş məsələlərin mediada açıqlanması agentliyin peşəkar davranış normalarından uzaqlaşdırmağa işarədir". İranın Fars portalı xəbər verir ki, Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin (MAQATE) baş direktoru Rafael Grossi martın 3-də Tehrana səfər edəcək. Grossinin martın 4-də İran rəsmiləri, o cümlədən ölkə Prezidenti İbrahim Rəisi ilə görüşməyi gözlənilir.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə
abunə yazılış davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıya müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatçıya" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz,
(012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti balansında olan "Balakən" bərə gəmisinin MAN 5S26MC baş mühərrikin ehtiyat hissələrinin satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 14 mart 2023-cü il Bakı vaxtı ilə saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (öslü və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov küçəsi, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1071.

Tender komissiyası

Ermənistan da tələbələr ordudan yayınır

Miqrasiya məğlub ölkənin silahlı qüvvələrini çıxılmaz vəziyyətə salıb

Rusiya ilə yaranan siyasi problemlər fonunda sosial-iqtisadi çətinliklər mənəviyyədə boğulan Ermənistan da demografiya problemi də artaraq daha gərgin mərhələsinə qədəm qoymağa qadirdir.

Görülən bütün tədbirlərə baxmayaraq, ölkədə əhalinin sayı sürətlə azalmağa davam edir, imkan düşdükcə xaricə köçmənin sayı durmadan artır. Əhalinin artım səviyyəsinin get-gedə aşağı düşməsi isə erməni sosioloqlarının hakimiyyətə ünvanlanmış xəbərdarlıqlarının çoxalmasına səbəb olub. Ancaq real vəziyyət Ermənistanın faktiki olaraq demografik böhran yaşadığını, bu problemin həlli perspektivinin olmadığını göstərir.

Erməni mətbuatının verdiyi məlumata görə, aparılan araşdırmalar göstərir ki, miqrasiya təməlləri artan xətt üzrə davam etsə, 2025-ci ilədək respublikada əhalinin sayı 1,5 milyon nəfər azalacaq. 2050-ci ildə isə ölkəni tərk edənlərin sayı 2 milyon nəfərə çatacaq. Qeyd olunur ki, Ermənistan əhalisinin sürətlə qocaldığı 100 ölkə arasında yer alır. Onun sözlərinə görə, hazırda Ermənistan da ömək qabiliyyəti əhalinin 40-50 faizi xaricə köçmək istəyir.

Ermənistan da bu sahədə araşdırma aparın yerli və beynəlxalq təşkilatlar da hesab edirlər ki, proseslərin real gedişi sözügedən ölkədə insan resursunun sürətlə tükəndiyini meydana çıxarı. Əhalinin artım səviyyəsi aşağı olduğundan yaşlıların xüsusi çəkisinin davamlı sürətdə artması da Ermənistanı böyük sürətlə demografik böhrana yuvarladır. Məsələyə diqqət yetirən "4rd.am" saytı yazır ki, hər il Ermənistanı daha yaxşı həyat axtarılanda olan təqribən 70 mindən çox erməni tərk edir: "Ermənistanın kənd rayonlarında yoxsulluq və işsizlik insanları doğma yerləri tərk etməyə məcbur edir. Bu yerlərdə əksər hallarda kişilər evlərini tərk edirlər, bitöv kəndlər qadınların öhdəsinə qalır. Bunun səbəbi odur ki, kişilərin ailələrinin saxlanması üçün yeganə çıxış yolu pul qazanmaq

üçün Rusiyaya getməkdir. Ancaq Rusiya-Ukrayna müharibəsi davam etdiyindən ümid digər MDB ölkələrinə üz tutmaqdır".

Qeyd olunur ki, xaricə köç edən ermənilərin çox vaxt Ermənistanla əlaqələrini tamamilə təbii sayılmırlar. Elə müxtəlif dövlətlərdə yaranan və fəaliyyət göstərən erməni diaspor təşkilatlarının və lobbisinin Ermənistan münasibətlərindən də bunu aydın görmək mümkündür.

Belo olan halda məğlub Ermənistan ordusu da şəxsi həyati formalaşdırmaq sardan ciddi korluq çəkir. Elə bunun nəticəsidir ki, ordu ilə bağlı yaranan problemləri çözmək üçün indi tələbələr mülhət hüququnun ləğvi edilərək hərbi xidmətə aparılması gündəmə gətirilib. Yerli media artıq bu məsələnin qanunvericilik çərçivəsində həlli məqsədilə ilkin addımların atıldığını da yazır.

Tələbələr isə belo bir şey olarsa, bu qanuna etiraz edəcəklərini bildirirlər. Onlar xidmətdən yayınmadıqlarını, lakin əmlal məşğul olmaq hüququnun pozulmasına etiraz edəcəklərini diqqətə çəkiblər. Lakin əhali nə qədər qəzəblənsə də, hökumətin ayrı çıxış yolu yoxdur. Ümumiyyətlə, ölkə-

də hərbi xidmətə münasibət kökündən pisləşib. Ələcsüz qalıb hərbi xidmətə gedənlər də bir-bir aradan çıxmağa, hətta həbslə qarşılaşsalar belo ordudan qaçmağa çalışırlar. Çünki onlar haqsızlığa dözmür, başlıca isə, özgə torpağında onları gözləyən ölümdən yayınmaq istəyirlər.

Baş verənlər bir daha onu göstərir ki, höqiqətdən də, Ermənistan əhalinin sayı azalır və bu, ilk növbədə, özünü silahlı qüvvələrə çağırışda göstərir. Əslində, son iki ildir ki, Ermənistan hakimiyyəti sərhəd xəttində mülki əhali ilə müqavilə bağlayır və onları döyüş postunda yerləşdirir. Amma artıq bu da yetərli deyil. Realıq odur ki, bu gün Ermənistan silah daşıyacaq əsgər və zabıt çatışmır. O da məlum höqiqətdir ki, bütün dünyada tələbələr ölkənin intellektual sənəti sayılır və onlar cəmiyyəti gələcəkdə idarə və təmsil edənlər sayılır. Ermənistan hakimiyyəti isə indi tələbələrini sərhəd bölgəsinə göndərməklə onları yarasız bir qüvvəyə çevirir ki, bu da iqtidara qarşı böyük bir etirazın yaranmasına səbəb olur.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Şirin sudan səmərəli istifadə edilməlidir

Şəraitə uyğun bəzi yerlərdə içməli su fasilələrlə verilir

Uzun illərdir ki, dünyada şirin su ehtiyatlarının azalması problemi yaşanır. Su qıtlığının yaranması əsasən iqlim dəyişikliyi, xüsusilə qlobal istiləşmə ilə bağlıdır. BMT-nin məlumatında bildirilir ki, dünya əhalisinin üçdəbiri təmiz su qıtlığı ilə üzləşir. Qurumun proqnozlarına əsasən, içməli su ehtiyatına tələbat 2050-ci ildə təxminən 30 faiz arta bilər. Bunun başlıca səbəbi isə su hövzələri və qaynaqlarının təcridən quruması və ya çirklənməsidir.

etibarən start verilib. "Azərstu" ASC-nin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Anar Cəbrayıl qəzetimizə açıqlamasında deyib ki, ötən illərlə müqayisədə bu il ölkə ərazisinə düşən yağıntının miqdarı xeyli aşağı düşdüyünü görə, qrafik dəyişikliyin daha erkən edilməsi zərurəti yaranıb.

"Monitorinqlərin noticələri göstərir ki, Abşeronun su təchizatında mühüm əhəmiyyəti olan təkə Taxtakörpü su anbarının ehtiyatı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3 dəfədən çox, Samur çayında isə sululuq 2 dəfədən çox azalıb. Bu kimi səbəblər nəzərə alınaraq Prezidentin "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncamına əsasən, 2020-ci ildə yaradılmış komissiyada məsələ müzakirə olunduqdan sonra qərar alındı ki, mənbələrdən alınan suyun həcmi azaldılmalı, israfçılığa qarşı mübarizə gücləndirilməli və sudan qeyri-qanuni istifadənin qarşısı alınmalıdır. Əhalinin dayanıqlı su təchizatında problemlərin yaranmaması üçün şirin sudan maksimum şəkildə səmərəli istifadə olunmalıdır", - deyər A.Cəbrayılı bildirib.

Yeni qrafik israfçılığın daha çox olduğu ərazilərdə tətbiq edilir

Qurum rəsmisi qeyd edib ki, anbarlara ötürülən suyun həcmi azaldığına görə iç-

məli suyun verilməsi yalnız bəzi ərazilərdə yeni qrafiklə tənzimlənir: "Bu ərazilərə əsasən şəhəratrafi kəndlər və qəsəbələr - Suraxanı, Sabuncu, Abşeron, Binəqədi, Səbailin kənd, qəsəbələri və sair daxildir. Dəyişiklik kənd və qəsəbələrin seçimi ilə vətəndaşlar tərəfindən fərdi şöbələrin qurulduğu, mərkəzləşdirilmiş şöbələrin mövcud olmadığı ərazilərdə tətbiq oluna- caktır. Belə yerlərdə su israfçılığı, sudan qeyri-qanuni istifadə halları daha çoxdur".

A.Cəbrayılın sözlərinə görə, bəzi ərazilərdə mərkəzi şöbə sistemi olsa da, kanalizasiya infrastrukturunu yoxdur: "Mərkəzləşdirilmiş infrastrukturun olmadığı kənd və qəsəbələrdə şanbolardan istifadə bir sıra hallarda onların daşmasına səbəb olur ki, bu da ekoloji fəsadlara yol açır. Yeni qrafikin dəyişdirilməsi məqsəd əhalinin dayanıqlı su təchizatını təmin edə bilməkdir. Əgər belə qabaqcıl tədbirlər görülməzsə, yaxda bunun fəsadları ilə üzləşə bilərik. Nəzərə almaq lazımdır ki, yay aylarında suya tələbat 60-70 faiz artır".

Yer kürəsinin 70 faizinin su ilə əhatə olunmasına baxmayaraq, gündüzdə iqlim dəyişikliyi səbəbindən 100-ə yaxın ölkə içməli su qıtlığı ilə üzləşir. Nəzərə almaq lazımdır ki, dünyadakı şirin su ehtiyatları bitmiş su mənbələrinin yalnız bir faizini təşkil edir. Təəssüf ki, ölkəmizdə də içməli su ehtiyatları məhduddur. Buna səbəb olan başlıca amilləri tamamilə aradan qaldırmaq mümkün olmasa da, mənfi təsirləri minimuma endirmək mümkündür. Bu mənada ölkəmizdə ekoloji tarazlığın qorunmasında vətəndaşların da üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Məhdud şəraitdə su ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək və israfçılığa yol verməmək hər birimizin borcudur.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Qazılar Şurasının üzvü, ilahiyatçı

ŞAHİN HƏSƏNLİNİN

vəfatından kədərliyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznü başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	va informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5178
Sifariş 562

Qiyəti 40 qəpik